

Sprawozdanie

z realizacji w 2013 roku

zadań w ramach

**Miejskiego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie w Lublinie**

na lata 2011 - 2015

SPIS TREŚCI	Nr strony
Wprowadzenie	2
Cel I. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4
Zadanie: Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Lublinie	4
Zadanie: Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	11
Zadanie: Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Lublina.....	15
Cel II. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie	18
Zadanie: Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.....	18
Zadanie: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.....	23
Cel III. Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Lublinie	24
Zadanie: Upowszechnianie materiałów informacyjno–edukacyjnych.....	24
Zadanie: Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Miasta Lublin wobec zjawiska przemocy	26
Zadanie: Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.....	33
Cel IV. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności, kompetencji kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej	40
Zadanie: Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej.....	40
Zadanie: Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	44
Cel V. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie	46
Zadanie: Działania profilaktyczne oraz korekcyjno-edukacyjne, w tym programy dla sprawców osadzonych w Areszcie Śledczym oraz nieletnich sprawców przemocy.....	46
Wnioski i propozycje dotyczące dalszej realizacji Programu rekomendowane przez Zespół Interdyscyplinarny	48

Wprowadzenie

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015 został uchwalony przez Radę Miasta Lublin w dniu 8 września 2011 roku (Uchwała Nr 176/XIII/2011). Opracowanie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2011 – 2015 wynikało z zapisów ustawy z dnia 6 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Miasta Lublin.

Beneficjentami programu są zatem zarówno osoby uwikłane w sytuację przemocy domowej (doświadczające przemocy, sprawcy i świadkowie) oraz przedstawiciele instytucji udzielających im wsparcia, jak również cała społeczność Miasta Lublin.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie jest realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.:

- Urząd Miasta Lublin Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych,
- Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w tym Specjalistyczną Poradnię dla Rodzin
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie,
- Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie,
- Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku,
- Prokuratury Rejonowe w Lublinie,
- Komendę Miejską Policji w Lublinie,

- Straż Miejską Miasta Lublin,
- szkoły i placówki oświatowe,
- placówki służby zdrowia,
- organizacje pozarządowe.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Cele szczegółowe programu to:

- I. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- II. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
- III. Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Lublinie.
- IV. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności, kompetencji kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.
- V. Zapobieganie stosowaniu przemocy.

Szczegółowy wykaz i opis zrealizowanych zadań przez podmioty realizujące zadania Programu zawarto w niniejszym sprawozdaniu. Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o informacje przekazane przez podmioty realizujące Program, tj.:

- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie,
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie,
- Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie,
- Komendę Miejską Policji w Lublinie,
- Straż Miejską Miasta Lublin,
- Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie,
- Prokuraturę Okręgową w Lublinie,
- Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin,
- Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie,
- Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie.

Cel I Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadanie: Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Lublinie.

Na podstawie porozumień dotyczących współpracy oraz uczestnictwa w Zespole Interdyscyplinarnym przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zawartych w grudniu 2011 roku przez Prezydenta Miasta Lublin z poszczególnymi instytucjami, Prezydent Miasta Lublin Zarządzeniem nr 1303/2011 z dnia 30 grudnia 2011r powołał 14 członków Zespołu Interdyscyplinarnego. W latach 2012-2013 skład Zespołu został uzupełniony o dodatkowe 5 osób. Zespół stanowią przedstawiciele: pomocy społecznej, policji, ochrony zdrowia, oświaty, prokuratury, sądu, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych. Za obsługę organizacyjno- techniczną Zespołu odpowiada dział ds. pomocy środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Udział przedstawicieli poszczególnych instytucji w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie oraz w posiedzeniach grup roboczych kształtował się następująco:

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie jako przedstawiciel Prezydenta Miasta Lublin uczestniczyła przewodnicząca Zespołu (powyższą funkcję pełniła do 14 października 2013r.), pani Katarzyna Raczyńska – kierownik Referatu ds. rozwiązywania problemów uzależnień.

2) Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie uczestniczył zastępca przewodniczącej Zespołu, pan Paweł Fijałkowski – dyrektor Ośrodka Leczenia Uzależnień. Ponadto pracownicy Ośrodka Leczenia Uzależnień uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych, jako terapeuci uzależnień – m.in. w zakresie motywowania sprawców; jako terapeuci pracujący z członkami rodzin osób uzależnionych lub pijących szkodliwie; ale też jako osoby pracujące z ofiarami lub sprawcami przemocy w rodzinie. Oprócz tego zgłaszali swoje propozycje do doskonalenia systemu przeciwdziałania przemocy w Lublinie.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie – w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie uczestniczyła pani Agnieszka Zielińska (dyrektor Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie) – pełniąca funkcję Sekretarza Zespołu do 4 lutego 2013r., Następnie od dnia 15 października 2013r. Pani Agnieszka

Zielińska powołana została do pełnienia funkcji przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego i uczestniczyła w jego posiedzeniach. Ponadto pracownicy Centrum Interwencji Kryzysowej uczestniczyli w posiedzeniach 128 grup roboczych, jako specjaliści pracujący z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie: ofiarami, świadkami, sprawcami Oprócz tego zgłaszali swoje propozycje do doskonalenia systemu przeciwdziałania przemocy w Lublinie.

4) Komenda Miejska Policji w Lublinie - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie z ramienia Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyła pani mł. asp. Irmina Łakota – asystent Zespołu ds. Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Ponadto w pracach 2149 posiedzeń grup roboczych uczestniczyli dzielnicowi z komisariatów I-VIII Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Ponadto policjanci z Zespołu ds. Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyli w pracach 15 grup roboczych.

5) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie przy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brała udział pani Agnieszka Bujko – kierownik Ośrodka. Pracownicy Ośrodka brali również udział w posiedzeniach grup roboczych.

6) Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie – 28 kuratorów uczestniczyło w posiedzeniach grup roboczych. Ponadto, w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyła pani Agnieszka Rojowska z II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej tego sądu.

7) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku – w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczył pan Henryk Gabis z II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej tego sądu. Ponadto 9 kuratorów rodzinnych uczestniczyło w 82 posiedzeniach grup roboczych oraz 4 kuratorów dla dorosłych w 7 grupach roboczych. Pracownicy Sądu brali czynny udział w 10 spotkaniach Zespołu Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej przy ul. Grygowej w Lublinie oraz w 6 spotkaniach Zespołu Problemowego w siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej przy ul. Grygowej w Lublinie.

8) Prokuratura Rejonowa w Lublinie – w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brała udział pani Dorota Kawa, Prokurator Rejonowy w Lublinie.

9) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do 4 lutego 2013 r. brała udział pani Dorota Pawłowska. Następnie, z powodu zmiany obowiązków służbowych została odwołana. Nowym przedstawicielem Ośrodka z dniem 4 lutego 2013 r. zostały pani Edyta Bujalska-

Pawlak – Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz pani Anna Szema – inspektor działu ds. pomocy środowiskowej Ośrodka. Ponadto spośród pracowników Ośrodka powołano 22 stałych koordynatorów grup roboczych. Pracownicy MOPR zostali powołani do 684 grup roboczych, brali udział w 2544 posiedzeniach grup roboczych.

10) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin – udział pracownika Wydziału Oświaty i Wychowania UM Lublin - pani Ewy Bab - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz udział pracowników placówek oświatowych w pracach grup roboczych, rozpoczynanie przez pracowników oświaty lub z ich udziałem procedury pomocy dziecku krzywdzonemu. Ponadto w szkołach i placówkach oświatowych znowelizowano procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka oraz w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

11) Kuratorium Oświaty w Lublinie – w pracach Zespołu uczestniczyli od 4 lutego 2013 r., przedstawiciele kuratorium pan Jan Skutnik, a następnie pani Elżbieta Lalka-Barańska, powołani na członków Zespołu Interdyscyplinarnego przez Prezydenta Miasta Lublin.

12) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie – w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brało udział dwóch przedstawicieli wskazanych przez Przewodniczącego Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: pani Bogusława Urbaniuk i pani Teodozja Lenartowicz. Ponadto członkowie Komisji uczestniczyli w pracach 7 grup roboczych.

13) Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym AGAPE w Lublinie – w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brał udział przedstawiciel Stowarzyszenia, prawnik, pan Michał Czerwonka.

14) Straż Miejska Miasta Lublin – w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brała udział pani Sylwia Kuc. Dodatkowo od 4 lutego 2013r. do składu Zespołu został powołany pan Jacek Kucharczyk – Komendant Straży Miejskiej Miasta Lublin, który również czynnie wspierał prace Zespołu.

15) Okręgowa Rada Lekarska w Lublinie - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego z ramienia Okręgowej Rady Lekarskiej, jako przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczyła lekarz psychiatra - pani Maria Dura.

16) Szpital Neuropsychiatryczny SP ZOZ w Lublinie - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brała udział pani Iwona Mialik z Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia.

Zespół Interdyscyplinarny odbył w 2013 roku 16 posiedzeń, w trakcie których zrealizowano m.in. następujące zagadnienia:

- zamknięcie procedury Niebieskiej Karty (omawianie każdego indywidualnego przypadku),
- bieżące monitorowanie pracy grup roboczych,
- uczestnictwo niektórych członków Zespołu w pracach grup roboczych,
- opracowanie sprawozdania z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2011 - 2015 za 2012 rok,
- opracowanie listy lokalnych placówek udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie i przekazanie jej placówkom pracującym na polu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- kilkakrotne spotkania członków Zespołu z koordynatorami grup roboczych w celu omawiania bieżących problemów związanych z procedurą „Niebieskie Karty”,
- opracowano ulotkę na temat funkcjonowania oraz logo Zespołu,
- zorganizowano konferencję szkoleniową skierowaną do przedstawicieli przedszkoli i żłobków pt. „Dziecko Krzywdzone – jak rozpoznać i pomóc”,
- zorganizowano szkolenie interdyscyplinarne w zakresie podwyższania wiedzy i kompetencji dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – kontakt ze sprawcami przemocy, dla przedstawicieli instytucji bezpośrednio mających kontakt z osobami stosującymi przemoc: pracownicy socjalni, dzielnicowi, kuratorzy, prokuratorzy, sędziowie,
- udział członków Zespołu w różnego rodzaju szkoleniach, konferencjach dotyczących problematyki przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”,
- udział członków Zespołu Interdyscyplinarnego w festynach, imprezach, organizowanych przez inne podmioty pracujące na polu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- uczestnictwo przewodniczącej Zespołu w posiedzeniach: Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Miasta Lublin, Komisji ds. Rodziny Rady Miasta Lublin, Komisji Samorządności i Porządku Publicznego Rady Miasta Lublin.

W ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” powołano 684 grupy robocze, które przeprowadziły 2544 spotkania. Na posiedzenia grup roboczych zgłosiło się 738 osoby, z tego 540 to osoby zgłaszające się jako pokrzywdzone w wyniku przemocy domowej oraz 198 osób podejrzanych o stosowanie tej przemocy.

Szczegółowe sprawozdanie z pracy grup roboczych z terenu całego miasta prowadzących działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty” przedstawia tabela poniżej *Przemoc w rodzinie*.

I.		Przemoc w rodzinie				
L. p.	Kategoria	Formy przemocy				
		Fizyczna	Psychiczna	Seksualna	Ekonomiczna	Ogółem
1	Niebieskie Karty A	787	947	40	103	961
2 - 4	Liczba osób dotkniętych przemocą w tym:	984	1225	39	132	1253
2 (2a+2b)	osoby dorosłe (18-65l)	722	850	36	91	867
2a	kobiety	665	780	36	91	867
	w tym niepełnosprawne	48	52	1	4	56
2b	mężczyźni	57	69	1	1	73
	w tym niepełnosprawni	7	8	0	0	8
3	dzieci	172	265	2	28	274
	w tym niepełnosprawne	7	14	0	2	14
4	osoby w wieku powyżej 65 r. ż.	90	111	1	13	113
	w tym niepełnosprawne	33	36	0	6	36
5 (a+b+c)	Liczba sprawców przemocy w tym:	779	904	36	96	947
5a	mężczyźni	690	798	36	90	834
	w tym pod wpływem alkoholu	519	590	21	64	616
5b	kobiety	86	103	1	6	109
	w tym pod wpływem alkoholu	37	44	0	3	44
	nieletni	3	3	0	0	4
	w tym pod wpływem alkoholu	1	1	0	0	1
II.		Funkcjonowanie grup roboczych				
L. p.	Kategoria	Liczba			Uwagi	
1	Liczba powołanych grup roboczych	684				
2	Liczba spotkań grup roboczych	2544				
3 (3a+3b)	Liczba osób z rodzin z problemem przemocy uczestniczących w posiedzeniu grupy, w tym:	732				
3a	dotkniętych przemocą	540				
3b	stosujących przemoc	198				

III.	Pozostałe działania		
L. p.	Kategoria	Liczba	Uwagi
1	Liczba wniosków skierowanych do KRPA	26	
2	Liczba zainicjowanych postępowań karnych *	29	
3	Liczba wniosków skierowanych do sądów rodzinnych	22	
4	Inne działania (jakie?):		
	- pokierowanie ofiar do psychologa w CIK	334	
	- skierowanie do uczestnictwa w grupie dla osób współuzależnionych	14	
	- pokierowanie sprawcy do uczestnictwa w grupie dla sprawców przemocy	2	
	- umieszczenie osoby krzywdzonej w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet w Lublinie przy ul. Bronowickiej 3a	2	
	- pokierowanie do Poradni Zdrowia Psychicznego	7	
	- skierowanie do Poradni Leczenia Uzależnień	45	
	- skierowanie do lekarza psychiatry	7	
	- skierowanie do Specjalistycznej Poradni dla Rodzin	75	
	- pokierowano do OLU do grupy wsparcia	19	
	- odizolowanie ofiary od sprawcy poprzez umieszczenie w dps	2	
	- zmotywowanie sprawcy przemocy do podjęcia leczenia szpitalnego celem odtrucia organizmu	2	
	- ustalenie terminu wizyty u psychologa w CIK osobie dotkniętej przemocą	15	
	- pomoc w napisaniu wniosku do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	6	
	- umieszczenie osoby krzywdzonej w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ul. Bazylanówka 44	2	
	- wystąpienie do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodziny	6	
	- pokierowanie do Centrum Integracji Społecznej „Nadzieja”	5	
	- skierowanie na terapię psychologiczną	153	
	- współpraca z pedagogiem szkolnym na rzecz dzieci i/lub przedszkolem	151	
	- skierowanie do środowiska asystenta rodziny	12	
	- motywowanie do podjęcia leczenia uzależnienia od alkoholu	63	

- skierowanie do Centrum Aktywności Seniorów	1	
- zgłoszenie pracownika socjalnego w charakterze świadka do KRPA	17	
- skierowanie do Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej Nr 2	4	
- współpraca z NZOZ	3	
- wydanie zaświadczenia uprawniającego do skorzystania z pomocy żywnościowej w ramach Programu PEAD	4	
- współpraca z dzielnicowymi	242	
- udział pracowników danej sekcji pracy socjalnej w posiedzeniu innej sps	1	
- udostępnienie fachowej literatury	57	
- pomoc w uzyskaniu miejsca w przedszkolu dla dziecka oraz zatrudnienia dla osoby dotkniętej przemocą	2	
- skierowanie osoby dotkniętej przemocą na warsztaty umiejętności rodzicielskich	2	
- wspólna wizyta w środowisku z lekarzem psychiatrą	3	
-przekazanie zgodnie z właściwością miejscową NK (nie ujęte w sprawozdaniu)	10	
-wspólna wizyta w środowisku z funkcjonariuszem Policji	45	
- udzielenie wsparcia emocjonalnego	328	
-udzielenie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w tym psychologicznej , prawnej o socjalnej oraz o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą	410	
- monitorowanie środowiska i aktualizacja obecnej sytuacji	363	
- działania w celu ustalenia adresu pobytu osoby dotkniętej przemocą	2	
- objęcie dozorem policji	4	
- współpraca z kuratorem sądowym	87	
- rozmowy ze sprawcą na temat konsekwencji stosowania przemocy	160	
- motywowano do udziału w PAL-u	8	
- zobowiązano sprawcę do podjęcia leczenia odwykowego	63	

- pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności	1	
- współpraca z psychologiem KMP w Lublinie	1	
- praca socjalna	276	
- zmotywowanie członka rodziny do złożenia wniosku o zastosowanie leczenia uzależnienia od alkoholu	35	
- poradnictwo w zakresie widzeń z dzieckiem	1	
- wystąpienie do Aresztu Śledczego w Lublinie o objęcie programem korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy	2	
- motywowanie do podjęcia terapii rodzinnej	12	
- poradnictwo specjalistyczne dotyczące wniosku o rozwód oraz możliwości korzystania z prawa bycia oskarżycielem posiłkowym	1	
- motywowano sprawcę do utrzymania abstynencji	61	
- pokierowanie do uzyskania pomocy specjalistycznej (CIK, Agape, STOP)	238	
- udział pracownika socjalnego w charakterze świadka w sprawie o znęcanie się	21	

* zgłoszenie o popełnieniu przestępstwa na policję lub do prokuratury

Zadanie: Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin na bieżąco współpracował z podmiotami, którym zlecał realizację zadań publicznych wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r., tj. podmiotami, o których mowa w art. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jednostkami organizacyjnymi Miasta Lublin, w tym placówkami pomocy społecznej i oświatowymi, podmiotami leczniczymi, w tym Ośrodkiem Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie, Komendą Miejską Policji w Lublinie, Komisją Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Lublinie, przedsiębiorcami itp.

2) Komenda Miejska Policji w Lublinie - przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyli w pracach i posiedzeniach:

- Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego działającej przy Prezydencie Miasta Lublin,
- Komisji Bezpieczeństwa Publicznego Rady Powiatu Lubelskiego działającej przy Staroście Lubelskim,
- Komisji ds. Rodziny działającej w Radzie Miasta Lublin.
- W Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie odbywały się cykliczne spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej Miasta Lublin dotyczące bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- Ponadto pracownicy i policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyli w Konferencjach/Kampaniach zorganizowanych przez:
- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin pt. „Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym”,
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie we współpracy z Telewizją Polską S.A. w Warszawie, Stowarzyszeniem Równych Szans „Bona Fides” w Lublinie oraz Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie pt. „Nic nie mówię, nic nie słyszę - nie bądźmy obojętni na przemoc”,
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Bezpieczna Lubelszczyzna pt. “Oblicza NIEbezpieczeństwa”,
- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin pt. „Mowa zranionego ciała. Przemoc wobec osoby starszej i niepełnosprawnej”,
- Sekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Panią Elżbietę Seredyn, Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania Panią Agnieszkę Kozłowską - Rajewicz oraz Wojewodę Lubelskiego, Panią. Jolantę Szolno – Koguc. nt. planowanych działań Rządu w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie i ze względu na płeć,
- Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym AGAPE w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem,
- Podczas Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem w dniach 25.02 - 02.03.2013r. pracownicy i policjanci z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie pełnili dyżury w siedzibie Stowarzyszenia AGAPE, Prokuraturze Rejonowej Lublin - Północ w Lublinie, w Prokuraturze Rejonowej Lublin – Południe w Lublinie oraz w Wydziale Prewencji KMP w Lublinie przy telefonie informacyjno - konsultacyjnym 81 535 53 30,
- Ponadto Komenda Miejska Policji w Lublinie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie współpracowała min. z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, Kuratorium Oświaty, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień, Centrum Interwencji Kryzysowej, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, Katolickim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Potrzebującym AGAPE, Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie - Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie w ramach współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowało liczne działania. Dyrektor Centrum, pani Agnieszka Zielińska jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego i uczestniczyła w jego posiedzeniach, od października 2013 r. powołana została na przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego.

Specjaliści z CIK uczestniczyli w spotkaniach grup roboczych w 128 przypadkach, ponadto współpracowali z pedagogami szkolnymi, pracownikami przedszkoli konsultując szczególnie trudne zgłoszenia przemocy wobec dzieci, współpracowali z pracownikami socjalnymi oraz policją podejmując interwencje w środowisku w celu zabezpieczenia wsparcia psychologicznego osobom tego potrzebującym.

Centrum we współpracy ze Stowarzyszeniem Bezpieczna Lubelszczyzna zrealizowało Kampanię społeczną pt. „Oblicza NIEbezpieczeństwa”, w której działania włączyły się: policja, prokuratura, Społeczna Rada Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, lubelskie media. W ramach współpracy partnerskiej różnych instytucji: Centrum Interwencji Kryzysowej, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie, Telewizji Polskiej S.A. w Warszawie, Stowarzyszenia Równych Szans „Bona Fides” została zorganizowana w grudniu 2013 r. konferencja pt. „Nic nie mówię, nic nie słyszę - nie bądźmy obojętni na przemoc”.

Ponadto pracownicy Centrum czynnie uczestniczyli (wystąpienia, prezentacje) w konferencjach organizowanych m.in. przez:

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin pt. „Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym”;

Sekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Panią Elżbietę Seredyn, Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania Panią Agnieszkę Kozłowską - Rajewicz oraz Wojewodę Lubelskiego, Panią Jolantę Szolno – Koguc. nt. planowanych działań Rządu w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie i ze względu na płeć (uczestnictwo w dyskusji panelowej). W dniu konferencji obie panie minister odwiedziły Centrum Interwencji Kryzysowej zapoznając się z działalnością placówki;

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym AGAPE w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem.

W czasie Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem pracownicy Centrum podejmowali działania informacyjno-edukacyjno-pomocowe zarówno w siedzibie CIK, jak również prowadzili dyżury w prokuraturach rejonowych w Lublinie oraz Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie.

4) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie prowadził współpracę pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom i odbył spotkania z dzielnicowymi (7), z kuratorami (7), z pedagogami szkolnymi (3) i pracownikami socjalnymi (18) i pracownikami Specjalnego Ośrodka Wychowawczego Tyszowce (4). Ośrodek powołał w tym celu 39 zespołów roboczych.

5) Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie współpracował m.in. z instytucjami i organizacjami pracującymi na polu przeciwdziałania przemocy w rodzinie; w tym poprzez wymianę informacji oraz dzielenie się doświadczeniami w zakresie pracy z osobami potrzebującymi pomocy.

6) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie współpracował z instytucjami (policja, MOPR, placówki oświatowe, prokuratura, organizacje pozarządowe, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie) w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie.

7) Straż Miejska Miasta Lublin współpracowała z Miejskim Ośrodkiem Pomocy w Rodzinie poprzez asystę przy spotkaniach ze sprawcami przemocy.

8) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie prowadził działania w zakresie przeciwdziałania przemocy we współpracy z innymi instytucjami tj.: Sądem Rejonowym w Lublinie, V Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami, organem policji, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, Specjalistyczną Poradnią dla Rodzin w Lublinie, ul. Popiełuszki 28e, placówkami oświatowymi (w tym pedagogami szkolnymi), Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współzależnień, Ośrodkiem Psychoterapii dla Osób Dorosłych w Lublinie, przy ul. Abramowickiej 4b, Prokuraturą Rejonową w Lublinie, Katolickim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”, Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej BONA-FIDES, Stowarzyszeniem STOP, służbą zdrowia oraz innymi podmiotami.

9) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie – podejmowała postępowania o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego z wniosków następujących instytucji: Miejskie Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie (17 postępowań), policji (17 postępowań), Centrum Interwencji Kryzysowej (3 postępowania), Prokuratury (1 postępowanie), Sądu (2 postępowania), grupy roboczej (1 postępowanie).

10) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin oraz placówki oświatowe – w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie placówki oświatowe współpracują z wieloma organizacjami i instytucjami zajmującymi się profesjonalnie pomocą dziecku i rodzinie m. in.: z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin, Kuratorium Oświaty, Komendą Miejską Policji, Funkcjonariuszami policji - dzielnicowymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie (współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzinnymi w zakresie wspólnego wspierania rodzin dotkniętych problemem przemocy), Sądem Rejonowym w Lublinie, Sądem Rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Świetlicą Socjoterapeutyczną „Razem”, Centrum Aktywności Środowiskowej, Centrum Interwencji Kryzysowej, Specjalistyczną Poradnią dla Rodzin (MOPR), Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Pogotowiem Opiekuńczym, domami dziecka, Poradnią Leczenia Uzależnień,

Centrum Młodzieży „Nie lękajcie się”, Poradnię Zdrowia Psychicznego, „Domostwem Amigoniańskim”, Lubelskim Towarzystwem „Nowa Kuźnia”, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, Sądem Rejonowym, Wydziałem Spraw Rodzinnych i Nieletnich, Sądem Rejonowym, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Stowarzyszeniem STOP Przemocy, Stowarzyszeniem AGAPE, Placówką Wsparcia Dziennego „Jutrzenka”, Świetlicą Środowiskową Akcji Katolickiej, Placówką Wielofunkcyjną „Pogodny Dom”, Wielofunkcyjną Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą w Krasnymstawie, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Lublinie, Fundacją PRAESTERNO, Prokuraturą Rejonową, Monarem, uczelniami wyższymi. W poradniach psychologiczno-pedagogicznych powoływane są grupy interdyscyplinarne, które systematycznie współpracują ze szkołami i placówkami oświatowymi w przypadku potrzeby wieloaspektowego wsparcia ucznia. Poradnie prowadzą także punkty konsultacyjne na terenie szkół i przedszkoli.

11) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku współpracował z instytucjami (policja, MOPR, placówki oświatowe, prokuratura, organizacje pozarządowe, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie) w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie.

Zadanie: Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Lublina.

Wszystkie współpracujące instytucje prowadzą statystyki w zakresie zjawiska przemocy, zgodnie z wymaganiami resortowymi.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin w ramach środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zlecił realizację zadań publicznych 3 organizacjom pozarządowym, tj. Stowarzyszeniu „STOP” w Lublinie, Stowarzyszeniu „KONTAKT” i Katolickiemu Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” w Lublinie, w drodze otwartego konkursu ofert dla podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Realizacja zadań publicznych obejmowała prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie.

2) Komenda Miejska Policji w Lublinie prowadziła comiesięczną statystykę dotyczącą realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty”, gromadzonej w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji przez osiem komisariatów Policji działających na terenie miasta Lublina. Uzyskane dane kształtują się następująco:

Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta – A" – 525.

Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy ogółem – 669, w tym:

kobiet ogółem – 486 (do 65 roku życia – 453, od 66 roku życia - 28) oraz mężczyzn ogółem – 63 (do 65 roku życia – 58, od 66 roku życia - 4) i małoletnich – 120.

Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 527, w tym: kobiet – 59, mężczyzn – 468, nieletnich – 1.

Liczba zatrzymanych osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 85, w tym: kobiet – 4, mężczyzn – 81.

Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu – 243, w tym: kobiet – 13, mężczyzn – 229, nieletnich - 1, w tym: kobiety – 1, mężczyźni – 61, nieletni – 1.

Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy fizycznej – 390, psychicznej – 462, seksualnej – 23, innego rodzaju przemocy – 151.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie W okresie sprawozdawczym placówka udzieliła pomocy 989 rodzinom, w tym 73 dzieciom, 839 osobom w wieku 19-59 lat oraz 86 osobom w wieku powyżej 60 roku życia. Wielu klientów Centrum Interwencji Kryzysowej to osoby doświadczające przemocy, w tym zakresie pomocą objęto 374 osób z 364 rodzin. Ogólna liczba osób w tych rodzinach to 1183. Pomocy w związku z przemocą w rodzinie udzielono 24 dzieciom. Pracownicy Centrum podejmowali także interwencje w środowisku – w okresie sprawozdawczym podjęto 167 działań w środowisku tj. 128 wyjść w ramach prac grup roboczych (we współpracy z policją i pracownikami socjalnymi), 28 wyjść interwencyjnych w środowisko, 11 interwencji, w ramach zadań mobilnego interwenta - na wezwania policji. 10 razy wszczęto procedurę Niebieskiej Karty, podjęto w związku z tym współpracę z instytucjami zaangażowanymi w pomoc rodzinie oraz klientami w celu objęcia rodziny pomocą prawną i wsparciem psychologicznym. W czasie 51 dyżurów sobotnich interwencyjnych udzielono wsparcia 154 osobom.

4) W Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie w okresie sprawozdawczym udzielił bezpiecznego schronienia 39 osobom (w tym 15 osób dorosłych oraz 24 dzieci). Ośrodek udzielił również pomocy 78 osobom nie wymagających hostelu. Przeprowadził 171 interwencji telefonicznych.

5) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w 2013 r. wydawał orzeczenia i prowadził statystyki spraw dotyczących przemocy w rodzinie. Dane te kształtują się następująco:

liczba orzeczonych środków karnych wobec sprawców przemocy – 0,

liczba orzeczonych środków probacyjnych – 92, w tym:

- obowiązek powstrzymania się od nadużywania alkoholu – 14,
- poddania się leczeniu odwykowemu lub terapii- 7,
- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach – 9,
- powstrzymania się od kontaktowania z pokrzywdzonym – 8,
- powstrzymanie się od zbliżania się do pokrzywdzonego – 1,
- nakaz opuszczenia lokalu- 4,
- liczba postanowień sądu w trybie art 75 k.k. - 13,
- liczba spraw o eksmisję sprawcy przemocy w rodzinie – 8,

Podejmowano także działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w ramach prowadzonych postępowań wykonawczych przez kuratorów rodzinnych i karnych. Wykonano 162 dozorów z art. 207 kodeksu karnego, 58 rodzin dotkniętych lub zagrożonych przemocą zostało objętych nadzorem. Sąd przeprowadził 69 interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą.

6) w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie diagnozowano problem przemocy w rodzinie poprzez:

- dalsze prowadzenie statystyk w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- rozpoznawanie, monitorowanie sytuacji rodzin,
- sporządzanie sprawozdań z pracy w środowisku,
- kontynuację sporządzania sprawozdań w zakresie przeciwdziałania przemocy.

7) Prokuratura Okręgowa w Lublinie W jednostkach organizacyjnych Prokuratury Okręgowej (Prokuratura Rejonowa w Lublinie, Prokuratura Rejonowa Lublin – Północ w Lublinie, Prokuratura Rejonowa Lublin – Południe w Lublinie) zarejestrowano łącznie 1079 sprawy dotyczące przemocy w rodzinie, w tym 334 spraw zostało zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia. W 57 sprawach tej kategorii wobec podejrzanych zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, w 39 sprawach – dozór policji, w 42 sprawach dozór policji pod warunkiem opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 275 §3 kpk), w 15 sprawach – dozór policji z jednoczesnym zobowiązaniem do powstrzymania się od kontaktu z pokrzywdzonym (art. 275 § 2 kpk) oraz w 26 sprawach – nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Prokuratorzy w stosunku do 33 oskarżonych wnosili o orzeczenie obowiązków określonych w art. 72 § 1 pkt 5-8 kk i tak wobec:

- 7 oskarżonych – obowiązku określonego w art. 75 § 1 pkt 5 kk,
- 1 oskarżonego – obowiązku określonego w art. 75 § 1 pkt 6 kk,
- 7 oskarżonych – obowiązku określonego w art. 75 § 1 pkt 6a kk,
- 7 oskarżonych – obowiązku określonego w art. 75 § 1 pkt 7a kk,
- 5 oskarżonych – obowiązku określonego w art. 75 § 1 pkt 7b kk,
- 6 oskarżonych – obowiązku określonego w art. 75 § 1 pkt 8 kk.

8) W Ośrodku Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie realizowano zadanie poprzez zbieranie danych do wywiadu w ramach historii choroby (dokumentacji indywidualnej pacjentów). Pozwoli to na określenie wiarygodnej liczby sprawców oraz ofiar przemocy – osób korzystających ze świadczeń w OLU.

9) Wydział Oświaty i Wychowania - szkoły i placówki prowadzą systematyczną diagnozę problemu poprzez zbieranie danych statystycznych oraz analizę konkretnych przypadków: przeprowadzenie ankiet w klasach dotyczących zjawiska przemocy, badania ankietowe wśród uczniów klas pierwszych na temat sytuacji

socjalno-bytowej uczniów, indywidualne spotkania wychowawców i pedagoga z rodzicami i uczniami, opiekunami prawnymi, kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi, obserwacje nauczycieli, analizę zachowań uczniów, rozmowy indywidualne lub w małych grupach z uczniami, rozmowy indywidualne z rodzicami i opiekunami, poprzez prace zespołów wychowawczych, monitorowanie zachowań dzieci w przedszkolu, diagnozowanie przyczyn niewłaściwych zachowań dzieci.

10) Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku – pracownicy prowadzili działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w ramach prowadzonych postępowań wykonawczych przez kuratorów rodzinnych - na koniec okresu sprawozdawczego nadzorem objętych było 35 rodzin dotkniętych lub zagrożonych przemocą, a kuratorzy dla dorosłych - na dzień 31 grudnia 2013 r. wykonywali 42 dozory z art. 207 kk.

• Kuratorzy dla dorosłych złożyli wnioski:

- o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego - 5
- w przedmiocie zobowiązania do powstrzymywania się od kontaktowania z osobą pokrzywdzoną - 1
- o opuszczenie lokalu przez sprawcę przemocy - 1
- o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności - 2
- o odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia - 2
- o podjęcie postępowania karnego warunkowo umorzonego - 1

• Praca z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy – 64 nadzory wobec osób zobowiązanych do poddania się leczeniu odwykowemu.

Cel II Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.

Zadanie: Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin w ramach środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zlecił realizację zadań publicznych 3 organizacjom pozarządowym, tj. Stowarzyszeniu „STOP” w Lublinie, Stowarzyszeniu „KONTAKT” i Katolickiemu Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” w Lublinie, w drodze otwartego konkursu ofert dla podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Realizacja zadań publicznych obejmowała prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie.

Stowarzyszenie „STOP” w Lublinie zrealizowało działanie w łącznym wymiarze 786 godzin obejmujące:

- prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz terapii indywidualnej dla ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 614 godzin, w ramach którego przyjęto łącznie 620 zgłoszeń,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 108 godzin, w której uczestniczyło łącznie 17 osób,
- prowadzenie spotkań w ramach lokalnego zespołu interdyscyplinarnego w ogólnym wymiarze 30 godzin,
- prowadzenie działań środowiskowych obejmujących szkolenie wolontariuszy oraz spotkania z młodzieżą w lubelskich szkołach w ogólnym wymiarze 34 godzin przeszkolono ogółem 5 wolontariuszy oraz przeprowadzono spotkania w 20 szkołach.

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” w Lublinie zrealizowało działanie w łącznym wymiarze 379 godzin obejmujące:

- prowadzenie poradnictwa indywidualnego obejmującego porady psychologa, prawnika, psychoterapeuty – specjalisty terapii uzależnień, specjalisty ds. przemocy w rodzinie, specjalisty ds. terapii dzieci skrzywdzonych przestępstwem i pracownika socjalnego w ogólnym wymiarze 319 godzin, z którego skorzystało łącznie 121 osób,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla dzieci - ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 60 godzin, w której uczestniczyło łącznie 10 osób.

Stowarzyszenie „KONTAKT” zrealizowało działanie w łącznym wymiarze 250 godzin obejmujące:

- prowadzenie indywidualnego poradnictwa psychologicznego w ogólnym wymiarze 84 godzin z którego skorzystało łącznie 87 osób,
- prowadzenie indywidualnego poradnictwa prawnego w ogólnym wymiarze 41 godzin z którego skorzystały łącznie 73 osoby,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 82 godzin w której uczestniczyło łącznie 12 osób,
- prowadzenie działań środowiskowych na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 43 godzin.

W ramach realizacji zadania ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zlecono Ośrodkowi Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie realizację 2 programów wspierających dla osób doświadczających przemocy w rodzinie „Sięgnij PO MOC” oraz „Sięgnij PO MOC II”, w ramach których prowadzone były zajęcia grupowe w ogólnym wymiarze 64 godzin, udzielane konsultacje indywidualne w ogólnym wymiarze 72 godzin. W zajęciach grupowych uczestniczyło łącznie 150 osób, natomiast z konsultacji indywidualnych skorzystały łącznie 63 osoby.

Ponadto ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zlecono Polskiemu Instytutowi Sportu i Rekreacji Adamczyk, Kaznowski s. c. realizację szkolenia dla grupy 16 kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie pod nazwą „Bądź świadoma siebie” w ogólnym wymiarze 84 godzin.

2) Komenda Miejska Policji w Lublinie realizowała programy profilaktyczne: „Razem Przeciwko Przemocy”, „Wolność”, „Policyjna Maskotka Przyjacielem Dziecka”, „Miejski Pokój Przyjęć dla Ofiar Przemocy”, „Potrzebujesz Pomocy Zadzwoń 81-535-53-30”, „Jestem Bezpieczny”, „Bezpieczny Internet”.

W ramach realizacji programu „Razem Przeciwko Przemocy” w Zespole ds. Nietletnich i Patologii KMP w Lublinie funkcjonują:

telefon konsultacyjno - informacyjny 81 535 53 30 „My Cię Wysłuchamy i Pomożemy” dla osób potrzebujących pomocy oraz dla ofiar przestępstw, w ramach którego udzielono 161 porad telefonicznych.

Miejski Pokój Przyjęć dla Ofiar przemocy w którym wykonywane są czynności z małoletnimi ofiarami i świadkami przestępstw. W omawianym okresie przeprowadzono 12 przesłuchań w trakcie których przesłuchano 13 osób małoletnich. Małoletnie ofiary przemocy w ramach rekompensaty za doznane krzywdy otrzymują policyjną maskotkę „Sierżanta Poli”. W w/w pokoju udzielono 135 indywidualnych porad osobom zgłaszającym się z problemami dotyczącymi przemocy oraz uzależnień. Osobom dotkniętym przemocą udzielane jest wsparcie psychiczne i emocjonalne jak również przekazywane są adresy instytucji pomocowych działających na rzecz ofiar przemocy.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie w 2013 r. przyjęło 374 osób z 364 rodzin zgłaszających przemoc w rodzinie. Ogólna liczba osób w tych rodzinach to 1183. Pomocy bezpośredniej w związku z przemocą w rodzinie udzielono 24 dzieciom. Osoby dotknięte przemocą korzystały ze wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, prawnego oraz poradnictwa socjalnego w formie spotkań indywidualnych. W postaci zajęć grupowych prowadzone były też:

- grupa psychoedukacyjna dla kobiet, ofiar przemocy – uczestniczyło 11 osób,
- grupa dla dorosłych dzieci alkoholików – ofiar przemocy - 10 osób,
- grupa terapeutyczna dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie – 10 osób,
- grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy -15 osób,
- zajęcia warsztatowe doskonalenia umiejętności wychowawczych – wychowanie bez przemocy – 20 osób.

W 128 przypadkach rodzin, wobec których prowadzona jest procedura Niebieskiej karty, specjaliści CIK świadczyli wsparcie i pomoc osobom dotkniętym przemocą podczas spotkań grup roboczych. Fachową wiedzą i doświadczeniem wspierali również członków grup roboczych podczas konstruowania planu pomocy.

W Całodobowym Telefonie Zaufania udzielono wsparcia w ok. 8000 przypadkach, z tego prawie 25% miało związek z aktami przemocy w rodzinie.

4) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie udzielił profesjonalnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej, prawnej, medycznej oraz wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i świadkom przemocy. Dane te kształtują się następująco:

- liczba udzielonych porad - 1813,

- liczba grup wsparcia – 14,
- liczba grup terapeutycznych – 13,
- liczba porad psychopedagogicznych- 987,
- liczba porad medycznych – 211,
- liczba porad prawnych – 209,
- liczba zajęć warsztatowych – 63.

5) Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie prowadził od lutego do października 2013 r., zajęcia grupowe oraz konsultacje indywidualne w ramach zadania „Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie” – Program wspierający dla osób doświadczających przemocy w rodzinie”.

Łącznie przeprowadzono 32 sesje grupowych (dwugodzinne) dla osób doświadczających przemocy (uczestniczyło 150 osób) oraz 36 godzin konsultacji indywidualnych (63 osoby).

6) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie prowadził poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne udzielane przez kuratorów w ramach wykonywanych czynności służbowych (udzielono około 650 porad), interwencje kryzysowe (przeprowadzono 69 interwencji kryzysowych). Ponadto 15 kuratorów prowadziło pracę psychologiczną i terapeutyczną z młodzieżą i ich rodzinami (80 osób) w ramach działalności trzech Kuratorskich Ośrodków Pracy z Młodzieżą.

7) Straż Miejska Miasta Lublin prowadziła zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicy „Ciuchcia” przy ul. Kunickiego w Lublinie oraz w Specjalistycznym Ośrodku dla Ofiar Przemocy w Lublinie.

8) Prokuratura Okręgowa w Lublinie – oprócz działań wymienionych we wcześniejszej części sprawozdania prokuratorzy uczestniczyli w kampanii społecznej „Tydzień Pomocy Ofiarom Przystępstw”. Ponadto prokuratorzy w ramach realizacji ustawowych zadań udzielali osobom pokrzywdzonym i członkom ich rodzin zarówno porad jak i informacji o organizacjach i instytucjach zajmujących się udzielaniem pomocy ofiarom przestępstw.

9) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie - w 2013 r. do Komisji, w ramach procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, wpłynęło 311 wniosków, w co najmniej 79 przypadkach stwierdzono stosowanie przemocy wobec członków rodzin. Osobom doświadczającym przemocy udzielono informacji o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej i prawnej. Komisja w ramach powyższej procedury przeprowadzała 708 rozmów ze świadkami – potencjalnymi ofiarami przemocy.

10) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie – Pracownicy socjalni realizowali pracę socjalną w środowisku, poradnictwo rodzinne oraz socjalne. Osoby doznające

przemocy były motywowane do korzystania ze specjalistycznej pomocy: psychologicznej, prawnej, socjalnej. Ponadto osoby doznające przemocy w rodzinie objęte były działaniami Programów Aktywności Lokalnej współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem programu było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych kobiet doświadczających lub zagrożonych sytuacjami patologicznymi w środowisku domowym.

11) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin oraz placówki oświatowe - w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Lublin zapewnione jest uczniom i wychowankom wsparcie pedagogiczne i psychologiczne poprzez zatrudnianie specjalistów na terenie placówek oraz ścisłą współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi działającymi na terenie Miasta. Zapewnia się opiekę, wsparcie, poradnictwo psychologiczne, rodzinne, socjalne i pedagogiczne, udzielanie informacji i kierowanie uczniów wobec których istniało podejrzenie doświadczania trudności rodzinnych do specjalistycznych poradni i instytucji. Promuje się działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Szczególną rolę w systemie pomocy dziecku i rodzinie pełnią poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Specjaliści udzielają porad i konsultacji dzieciom i rodzicom, prowadzą terapię indywidualną oraz rodzinną, terapię rodzin z problemem alkoholowym i przemocą wobec współmałżonka i dzieci, prowadzą grupowe zajęcia terapeutyczne dla uczniów, kierują uczniów do kształcenia specjalnego dla niedostosowanych społecznie, prowadzą w poradniach i na terenie szkół warsztaty kształtujące umiejętności interpersonalne, socjoterapeutyczne, przeciwdziałające agresji i przemocy. Poradnie prowadzą diagnozę i terapię dzieci zaniedbanych wychowawczo, krzywdzonych, doświadczających przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej. W poradniach prowadzona jest również terapia rodzinna i konsultacje rodzin zagrożonych przemocą (konflikty małżeńskie, sprzeczne postawy wychowawcze, przemoc, itp).

12) Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku – udzielał poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego, wynikającego z określonych przez prawo zadań kuratora o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Dodatkowo podejmował działania w zakresie prewencji pierwotnej, czyli zapobieganiu rozwojowi kryzysów. Sąd podejmował również interwencje kryzysowe poprzez wykorzystanie istniejącej sieci relacji osoby w kryzysie z innymi ludźmi, mogącymi dać wsparcie przy rozwiązaniu problemu. W czasie trwania Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem w 2013r. - dyżury w Ośrodku Pomocy dla Osób Pokrzywdzonym Prześstępstwem przy Katolickim Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym "AGAPE" w Lublinie pełniło 5 kuratorów rodzinnych i 5 kuratorów dla dorosłych.

W 2013 r. Sąd świadczył poradnictwo prowadzone w ramach "Szkoły - dla rodziców" w Ośrodku Kuratorskim nr 5 przy ul. Lotniczej w Lublinie oraz udzielał porad osobom, które nie są objęte nadzorem lub dozorem, a zwracają się z prośbą o rozmowę lub interwencję.

Zadanie: Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.

1) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie Do zadań realizowanych przez Centrum Interwencji Kryzysowej należy między innymi prowadzenie mieszkania interwencyjnego. Lokal jest standardowo wyposażony i posiada 13 miejsc noclegowych. Mieszkanie przeznaczone jest dla osób i rodzin znajdujących się z różnych przyczyn w sytuacji kryzysowej - wymagającej udzielenia pomocy w postaci schronienia oraz specjalistycznej pomocy psychologiczno – terapeutycznej. w 2013 r. udzieliło schronienia 8 rodzinom (12 osobom, w tym 3 dzieci). Łącznie udzielono 390 świadczeń (osobodni).

2) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie w okresie sprawozdawczym udzielił bezpiecznego schronienia 39 osobom, tj.: 15 osób dorosłych i 24 dzieci skorzystało z hostelu. Ośrodek udzielił bezpiecznego schronienia i profesjonalnej pomocy osobom zmuszonym do opuszczenia miejsca zamieszkania lub pobytu. Dane dotyczące tej pomocy kształtują się następująco:

- liczba udzielonych porad 1454
- liczba grup wsparcia 14
- liczba grup terapeutycznych 13
- liczba porad psychopedagogicznych 786
- liczba porad medycznych 211
- liczba porad prawnych 136
- liczba zajęć warsztatowych 60

3) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie udzielił bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą poprzez umieszczenie 4 osób w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet w Lublinie przy ul. Bronowickiej 3a, w jednym przypadku odizolowanie ofiary od sprawcy poprzez umieszczenie w domu pomocy społecznej oraz poprzez umieszczenie 5 ofiar przemocy w Specjalistycznym Ośrodku dla Ofiar Przemocy przy ul. Bazylianówka 44.

4) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin oraz placówki oświatowe – placówki udzielają pomocy materialnej poprzez objęcie uczniów dożywianiem w ramach Rządowego Programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania", wskazują miejsca i instytucje służące fachową pomocą psychologiczną i socjalną, współpracują z MOPR, asystentami rodzinnymi, domami samotnej matki, dzięki współpracy między

placówkami zapewniono miejsca w internacie dla uczniów z rodzin gdzie istniała przemoc.

5) Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku – w 15 przypadkach pracownicy zastosowali przymusowe odebranie w sytuacji zagrożenia osoby podlegającej władzy rodzicielskiej i przekazanie do placówki opiekuńczo- wychowawczej lub rodziny zastępczej.

Cel III Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie: Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

1) Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie - opracowanie ulotki o działalności Zespołu i miejscach, gdzie świadczona jest pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz rozpowszechnienie jej wśród ww. instytucji. Udział w III Turnieju profilaktyczno-sportowym o Puchar Prezydenta Miasta Lublin, który odbył się w dniu 24 listopada 2013 r.

2) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin w ramach realizacji zadania ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zlecono DIRECT PRESS Sp. z o. o. wyprodukowanie i powielenie na nośniku DVD filmu edukacyjnego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie trwającego około 10 min. Zleceniobiorca przekazał Wydziałowi Zdrowia i Spraw Społecznych 100 sztuk płyt DVD z filmem.

3) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie w 2013 r. rozdystrybuowało łącznie 1000 ulotek, współpracowało też z mediami w zakresie informacji i edukacji dot. Zjawiska przemocy w rodzinie. W ramach Kampanii Oblicza NIEbezpieczeństwa przeprowadzono 2 konferencje prasowe, dzięki którym w mediach lubelskich pojawiły się artykuły audycje i programy dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w konferencji podsumowującej, w której uczestniczyło ok. 80 osób przedstawiano spoty kampanii społecznych o powyższej tematyce. Zorganizowana przez CIK mobilna wystawa oraz 3 billboardy z plakatami o tematyce dotyczącej m.in. przemocy w rodzinie i jej skutków wraz z informacjami o możliwościach uzyskania pomocy, przez 4 tygodnie gościła na ulicach Lublina.

4) Komenda Miejska Policji w Lublinie - pracownicy i policjanci Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz z Komisariatów I - VIII Policji w Lublinie podczas spotkań profilaktyczno-edukacyjnych ze społecznością lokalną jak również policjanci podczas wykonywania czynności służbowych wobec ofiar przemocy, przekazywali informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom pokrzywdzonym przestępstwem. Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin przekazał środki finansowe na

zakup materiałów profilaktyczno-prewencyjnych, tj. odblaski, magnesy, długopisy z logo „Bezpieczny Lublin” a także numerami telefonów alarmowych oraz ulotki „Co zrobić w razie ataku psa”. Ponadto otrzymano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące profilaktyki narkotykowej z Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii, tj. „Bliżej siebie dalej od narkotyków”, „Nasze dzieci i zagrożenie” oraz „Dopalacze-wypalacze!!!”. Materiały profilaktyczno-prewencyjne wykorzystywane są i przekazywane podczas spotkań z dziećmi, młodzieżą, pedagogami oraz rodzicami.

5) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie w 2013 r. rozpowszechniał materiały edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. Ośrodek rozkolportował 1200 ulotek i broszur, udzielił 637 informacji o instytucjach). Współpracował z mediami (prasa, radio, telewizja) – w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie.

6) Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie – kolportowano wśród pacjentek i pacjentów OLU pozyskane materiały dotyczące przemocy w rodzinie, ale także materiały dotyczące funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym.

7) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie rozpowszechniał materiały edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy w siedzibie I i II zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej. Ponadto Sąd rozpowszechniał informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy (650 porad) w środowisku lokalnym w ramach obowiązków służbowych kuratorów, a także inicjował działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez informowanie odpowiednich służb.

8) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie realizował zadanie poprzez rozpowszechnienie 400 sztuk publikacji i materiałów edukacyjno-informacyjnych (broszury, ulotki) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. Dodatkowo przedstawiciel Ośrodka dwukrotnie uczestniczył w programie „Bezpieczna szkoła – bezpieczny uczeń”, w ramach którego przeprowadzono pogadankę oraz przekazano młodzieży ulotki i plakaty o tematyce dotyczącej rozpoznawania zjawiska przemocy.

9) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie - w ramach prowadzenia działań w obszarze edukacji publicznej Komisja zamawia corocznie w wydawnictwie edukacyjnym PAMPAMEDIA broszury, dotyczące przemocy w rodzinie, które następnie są rozprowadzane wśród osób zgłaszających problem alkoholowy swoich bliskich, a także wśród osób wezwanych na posiedzenia zespołów orzekających w trakcie postępowania o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego. W 2013 r. rozprowadzono około 1900 broszur.

10) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin oraz placówki oświatowe – rozpowszechnianie w szkołach i placówkach oświatowych materiałów edukacyjnych - wystawy na terenie szkół i poradni w oparciu o materiały Fundacji Dzieci Niczyje,

plakaty „Kocham, nie biję”, „Kocham, reaguję”, „Bite dzieci widzą świat inaczej”, popularyzowanie materiałów edukacyjnych pt.: „Zamiast klapsa” i „Gdy podejrzewasz, że dziecko jest krzywdzone”- gazetki szkolne. W przedszkolach prowadzone są kąciki dla rodziców dostarczające im informacje na temat możliwości uzyskiwania pomocy dla rodzin zagrożonych przemocą oraz dla ofiar przemocy, a także na temat wychowywania dzieci bez przemocy. W placówkach udostępnione są wykazy instytucji udzielających wsparcia osobom indywidualnym w zakresie pomocy psychologicznej, medycznej i prawnej oraz numer telefonu zaufania. W szkołach eksponowane są plakaty dotyczące poszanowania osoby, promujące wartości i pokazujące konsekwencje łamania prawa. Rodzice na zebraniach otrzymują ulotki dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pomocy w sytuacji kryzysu w rodzinie oraz różnych zagrożeń.

11) Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku - rozpowszechniał w siedzibie I i II Zespołu KSS ulotek, broszur, plakatów dotyczących zjawiska przemocy;

Udzielał ofiarom przemocy informacji na temat możliwości uzyskania pomocy i wsparcia;

Sąd przeprowadził w szkołach akcję edukacyjną na temat:

- Niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży a błędy wychowawcze rodziców i opiekunów,
- Przemoc w rodzinie - aspekty prawne,
- Przemoc rówieśnicza w świecie realnym i cyberprzestrzeni,
- Niebezpieczny wpływ grup nieformalnych na młodzież i rodzinę,
- Rola i zadania kuratora sądowego w pracy z rodziną,
- Deficyty wychowawcze w kompetencjach rodziców
- Wpływ sytuacji rodzinnej na demoralizację dzieci i młodzieży,
- Problemy w rodzinie - gdzie szukać pomocy,
- Dziecko przed sądem.

Prowadzono również edukację młodzieży w Ośrodku Kuratorskim nr 5 w Lublinie w zakresie zjawiska przemocy i przeciwdziałania agresji.

Zadanie: Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców miasta Lublin wobec zjawiska przemocy.

1) Komenda Miejska Policji w Lublinie - Pracownicy oraz policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Lublinie brali udział w 41 festynach i imprezach organizowanych dla społeczności lokalnej w zakresie działalności prewencyjnej oraz przeciwdziałania zjawiskom patologicznym. W ramach podejmowanych działań organizowano pokazy tresury psów policyjnych oraz sprzętu policyjnego.

W 2013 r. zorganizowano 6 "Dni Otwartych" Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, w trakcie których dzieci z lubelskich szkół i przedszkoli a także studenci mieli możliwość zwiedzenia pomieszczeń KMP w Lublinie oraz uczestniczenia w pokazach sprzętu policyjnego jak również tresury psów policyjnych. Komendę

zwiedziło około 1225 osób. W miesiącu grudniu 2013 r. zorganizowano „Mikołajki” na oddziałach dziecięcych lubelskich szpital w trakcie których przeprowadzono spotkania z dziećmi na temat bezpiecznych zachowań. Każde z dzieci otrzymało mikołajkowy prezent. W spotkaniu uczestniczył również policjant przebrany za Św. Mikołaja a także maskotka „Sierżant Poli”. Prezenty mikołajkowe dla dzieci zostały zakupione przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

2) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie we współpracy ze Stowarzyszeniem Bezpieczna Lubelszczyzna zrealizowało kampanię społeczną zatytułowaną „Oblicza NIEbezpieczeństwa”. Kampania cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców Lublina, mediów i podmiotów działających w obszarze powyższego zagadnienia.

W okresie realizacji działania zorganizowano mobilną wystawę tematyczną plakatów nt. skutków przemocy w rodzinie, używania substancji psychoaktywnych. Prowadzono akcję medialną, w którą włączyli się: Radio Lublin, Radio Złote Przeboje, TVP Lublin, Radio Free, Radio Centrum, Radio R.

W trzech lokalizacjach pojawiły się billboardy w tematyce kampanii. Do działań włączyła się prokuratura, policja, Społeczna Rada ds. Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Urzędu Miasta Lublin, Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Kultury. Kampanię zakończyła konferencja podsumowująca, w której uczestniczyło ponad 80 osób, przedstawicieli instytucji mających szczególny wpływ na zachowanie bezpieczeństwa w rodzinie i na ulicy, oferujących pomoc i wsparcie osobom pokrzywdzonym oraz zajmujących się szeroko pojętą profilaktyką.

3) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie regularnie współpracuje z lubelskimi uczelniami wyższymi (UMCS, KUL) poprzez szkolenie studentów w ramach 2-3 tygodniowych praktyk pedagogicznych i zawodowych. Przeprowadzono praktyki dla 21 studentów i wizytacje dla 158 studentów.

4) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie realizował zadanie poprzez udział w kampanii społecznej: Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw.

5) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin w ramach środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zlecił realizację zadań publicznych 3 organizacjom pozarządowym, tj. Stowarzyszeniu „STOP” w Lublinie, Stowarzyszeniu „KONTAKT” i Katolickiemu Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” w Lublinie, w drodze otwartego konkursu ofert dla podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Realizacja zadań publicznych obejmowała prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie.

Stowarzyszenie „STOP” w Lublinie zrealizowało działania w łącznym wymiarze 786 godzin, obejmujące:

- prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz terapii indywidualnej dla ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 614 godzin, w ramach którego przyjęto łącznie 620 zgłoszeń,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 108 godzin, w której uczestniczyło łącznie 17 osób,
- prowadzenie spotkań w ramach lokalnego zespołu interdyscyplinarnego w ogólnym wymiarze 30 godzin,
- prowadzenie działań środowiskowych obejmujących szkolenie wolontariuszy oraz spotkania z młodzieżą w lubelskich szkołach w ogólnym wymiarze 34 godzin przeszkolono ogółem 5 wolontariuszy oraz przeprowadzono spotkania w 20 szkołach.

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” w Lublinie zrealizowało działanie w łącznym wymiarze 379 godzin obejmujące:

- prowadzenie poradnictwa indywidualnego obejmującego porady psychologa, prawnika, psychoterapeuty – specjalisty terapii uzależnień, specjalisty ds. przemocy w rodzinie, specjalisty ds. terapii dzieci skrzywdzonych przestępstwem i pracownika socjalnego w ogólnym wymiarze 319 godzin, z którego skorzystało łącznie 121 osób,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla dzieci - ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 60 godzin, w której uczestniczyło łącznie 10 osób.

Stowarzyszenie „KONTAKT” zrealizowało działanie w łącznym wymiarze 250 godzin obejmujące:

- prowadzenie indywidualnego poradnictwa psychologicznego w ogólnym wymiarze 84 godzin z którego skorzystało łącznie 87 osób,
- prowadzenie indywidualnego poradnictwa prawnego w ogólnym wymiarze 41 godzin z którego skorzystały łącznie 73 osoby,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 82 godzin w której uczestniczyło łącznie 12 osób,
- prowadzenie działań środowiskowych na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie w ogólnym wymiarze 43 godzin.

W ramach realizacji zadania ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zlecono Ośrodkowi Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie realizację 2 programów wspierających dla osób doświadczających przemocy w rodzinie „Sięgnij PO MOC” oraz „Sięgnij PO MOC II”, w ramach których prowadzone były zajęcia grupowe w ogólnym wymiarze 64 godzin udzielane konsultacje indywidualne w ogólnym wymiarze 72 godzin. W zajęciach grupowych uczestniczyło łącznie 150 osób, natomiast z konsultacji indywidualnych skorzystały łącznie 63 osoby.

Ponadto ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zlecono Polskiemu Instytutowi Sportu i Rekreacji Adamczyk, Kaznowski s. c. realizację szkolenia dla grupy 16 kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie pod nazwą „Bądź świadoma siebie” w ogólnym wymiarze 84 godzin.

6) Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie – realizował to zadanie poprzez udział pracowników w festynach i imprezach organizowanych dla mieszkańców Lublina.

7) Straż Miejska w Lublinie realizowała zadanie poprzez udział strażników miejskich w Lubelskim Festynie. Ponadto strażnicy miejscy przeprowadzili 4 pogadanki w szkołach (gimnazja i szkoły średnie).

8) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie - Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie Sekcji Pracy Socjalnej Nr 5, przy ul. Piekarskiej 27 wzięli udział w projekcie realizowanym przez Gimnazjum Nr 3 nt. „Nie jesteś sam. Jak wspierać osoby, które znalazły się w biedzie, chorobie, stanie sieroctwa społecznego lub „euro sieroctwa”? Gdzie szukać pomocy?”.

W dniach od 28 stycznia 2013 r. do 31 stycznia 2013 r. kadra sekcji przeprowadziła spotkania z uczniami Gimnazjum Nr 11. Podczas prelekcji o charakterze informacyjnym, zapoznano uczniów z obszarem działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z wyszczególnieniem Sekcji Pracy Socjalnych. Odbiorcy zostali zapoznani z zawodem pracownika socjalnego, zadaniami oraz czynnościami jakie wykonuje. Szczególne miejsce podczas spotkania zajęła kwestia przemocy. Pracownicy zapoznali uczniów z jej rodzajami, realizacją procedury „Niebieskie Karty” oraz możliwościami uzyskania pomocy. Uwagę słuchaczy skupiono szczególnie na formie przemocy, jaką jest – cyberprzemoc.

Na zakończenie każdego ze spotkań uczniowie mieli możliwość zadawania pytań oraz wyjaśniania wątpliwości. Po prelekcjach przekazane zostały ulotki informacyjne z danymi adresowymi miejsc, gdzie można uzyskać wsparcie.

W spotkaniach wzięło udział 6 pracowników Sekcji Pracy Socjalnej Nr 5 oraz 20 klas z Gimnazjum Nr 11 w Lublinie.

Ponadto w Filii w ramach zajęć Świetlicy Socjoterapeutycznej Nr 2, przy ul. Piekarskiej 27 w miesiącu marcu 2013 r. odbyły się zajęcia socjoterapeutyczne na temat roli, znaczenia asertywności oraz praw człowieka. Przeprowadzone zostały również ćwiczenia nauki umiejętności radzenia sobie z konfliktami w drodze dyskusji. Ponadto w miesiącu czerwcu 2013 r. dzieci ponownie zostały zapoznane z Kartą Praw Dziecka.

W związku z realizacją działań na rzecz seniorów Filia Nr 4 w dniu 22 marca 2013 r. zorganizowała spotkanie pn. „Bezpiecznie w domu i na ulicy”. W spotkaniu uczestniczył funkcjonariusz Wydziału Prewencji KMP Lublin. Spotkanie odbyło się w siedzibie Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 1 przy Dziennym Ośrodku Adaptacyjnym ul. Poturzyńska 1 w Lublinie. Celem spotkania było omówienie zagadnień związanych z bezpieczeństwem osób starszych podczas korzystania ze środków komunikacji miejskiej, zachowania ostrożności w kontaktach z nowo poznanymi ludźmi, bezpiecznego korzystania z bankomatów, telefonów komórkowych w miejscach publicznych. W spotkaniu udział brało 20 seniorów.

W dniu 2 czerwca 2013 r. zorganizowano ponownie kolejną, cykliczną imprezę o charakterze otwartym - Festyn pn. „Dziecięcy Dzień Radości”. Była to impreza

mająca w swoich założeniach promowanie postawy aktywnego spędzania czasu wolnego z własną rodziną, czasu bez znamion przemocy i negatywnych zachowań. Celem imprezy było także budowanie i wzmacnianie więzi międzypokoleniowych, rozwijanie samoorganizacji społecznej. Międzypokoleniowy festyn odbył się na placu przy Parafii p. w. Dobrego Pasterza w Lublinie ul. Radzyńska 3, która była współorganizatorem działania.

Prelekcja profilaktyczno-edukacyjna dla osób starszych w ramach programu „Stop kradzieżom” Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. W dniu 11 października 2013r. w siedzibie Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów Nr 1 w Lublinie przy ul. Poturzyńskiej 1 odbyło się spotkanie z funkcjonariuszem Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Celem spotkania było omówienie zagadnień związanych z bezpieczeństwem osób starszych podczas korzystania ze środków komunikacji miejskiej, zachowania ostrożności w kontaktach z nowo poznanymi ludźmi, bezpiecznego korzystania z bankomatów, telefonów komórkowych [w miejscach publicznych. Osobom starszym przybliżono tzw. zjawisko kradzieży „na wnuczka” oraz wskazano na inne nowe metody, którymi posługują się osoby dokonujące przestępstw i wykroczeń. W spotkaniu udział brało 15 seniorów oraz kierownik działu pomocy środowiskowej.

W strukturach Filii Nr 3 funkcjonuje świetlica socjoterapeutyczna zlokalizowana przy ul. Głębokiej 11 Zadaniem Świetlicy Socjoterapeutycznej jest pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo, dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju.

Świetlica socjoterapeutyczna tworzy dzieciom odpowiednie warunki do realizacji ich osobistych potrzeb i zainteresowań. Umożliwia kształtowanie prawidłowych więzi rodzinnych, postaw akceptowanych społecznie, zapewnia poczucie akceptacji, bezpieczeństwa, zmniejsza poziom frustracji i agresji. Uczestnictwo dzieci w zajęciach Świetlicy przyczynia się do poprawy ich ogólnego funkcjonowania psychospołecznego, uwrażliwia na potrzeby innych, uczy empatii, szacunku do innych. Prowadzone zajęcia mają również na celu wskazywanie i wypracowanie właściwej postawy wobec zjawiska przemocy w codziennych sytuacjach życiowych: w rodzinie, środowisku rówieśniczym itp. Do świetlicy w okresie sprawozdawczym styczeń – grudzień 2013 r. uczęszczało ze zmienną frekwencją łącznie 16 dzieci. Świetlica Socjoterapeutyczna przy ul. Głębokiej 11 czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.00 do 19.00 - w okresie od stycznia do grudnia 2013 r. z wyłączeniem miesięcy wakacyjnych lipiec – sierpień 2013 r.

11 czerwca 2013 r. pracownicy socjalni Sekcji Pracy Socjalnej Nr 8 z siedzibą przy ul. Mieszka I 4 oraz pracownicy socjalni Sekcji Pracy Socjalnej Nr 14 z siedzibą przy ul. Zana 38 zorganizowali w ramach Tygodnia dla Seniorów spotkanie, dla 10 seniorów, na temat: bezpieczeństwa osób starszych, w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele IV Komisariatu Policji.

24 października 2013 r.- pracownicy Sekcji Pracy Socjalnej Nr 10 z siedzibą przy ul. Głębokiej 11 zorganizowali spotkanie profilaktyczno–edukacyjne w ramach programu „Stop kradzieżom”, realizowanego przez Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w celu przeciwdziałania przestępczości wobec osób

starszych, niepełnosprawnych, w tym zapobiegania przypadkom wyłudzenia pieniędzy tzw. metodą „na wnuczka”; spotkanie odbyło się w siedzibie Filii Nr 3 przy ul. Mieszka I 4; uczestnikami byli: seniorzy, opiekunowie osób starszych, które ze względu na stan zdrowia nie były w stanie osobiście uczestniczyć w spotkaniu, a także uczestnicy Programu Aktywności Lokalnej „Bądźmy zaradni”, realizowanego przez Sekcję Pracy Socjalnej Nr 10 w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją społeczeństwo”. W spotkaniu uczestniczyło 17 osób. Ośrodek organizował również imprezy masowe o charakterze profilaktyczno–edukacyjnym, tj.: w dniu 21 czerwca 2013r. na terenie Domu Młodzieży SOS Wioski Dziecięce odbył się festyn rodzinny „Powitanie wakacji”. Celem festynu było wzmocnienie więzi międzypokoleniowych, rodzinnych oraz pogłębienie spójności społecznej i terytorialnej. Festyn miał charakter integracyjny – wielopokoleniowy. Została przygotowana bogata oferta stoisk, zabaw i warsztatów, konkursów, występy na scenie, przejażdżki konne, poczęstunek, ognisko z pieczeniem kiełbasek. W trakcie festynu zorganizowano również pokazy sprzętu i umiejętności ratowniczych.

W dniu 23 października 2013 r. o godz. 13.30 w siedzibie Specjalistycznej Poradni dla Rodzin przy ul. Popiełuszki 28E, odbyło się spotkanie informacyjno–edukacyjne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, zorganizowane przez pracowników socjalnych Sekcji Pracy Socjalnej Nr 1 przy ul. Głowackiego 35 w partnerstwie z Komendą Miejską Policji. Działanie o charakterze środowiskowym w ramach Programu Aktywności Lokalnej „Wiedza naszą siłą”, realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Spotkanie skierowane było do uczestników Programu Aktywności Lokalnej „Wiedza naszą siłą”, jak również do społeczności lokalnej zamieszkującej w rejonie działania Sekcji Pracy Socjalnej Nr 1 przy ul. Głowackiego 35 i miało na celu zapoznanie uczestników z zagrożeniami wynikającymi ze zjawiska przemocy, wyrobienie prawidłowych reakcji na jej przejawy, zapoznanie z formami oraz praktycznymi uwarunkowaniami interwencji funkcjonariuszy Policji w sytuacjach przemocy domowej oraz zagadnień proceduralnych. W spotkaniu udział wzięło 11 osób.

W dniu 25 października 2013 r. w godz. od 17.00 - 19.00 w świetlicy Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” w Lublinie przy ul. Bernardyńskiej 5, odbyło się spotkanie o charakterze edukacyjnym, zorganizowane przez pracowników socjalnych Sekcji Pracy Socjalnej Nr 2 w Lublinie, przy ul. Narutowicza 74, w ramach Programu Aktywności Lokalnej „Jestem czysty, jestem wolny” realizowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem działania było uświadomienie uczestnikom Programu zagrożeń związanych ze zjawiskami patologicznymi, wyrobienie prawidłowych reakcji na wszelkie ich przejawy, zapoznanie ze skutkami prawnymi i społecznymi zachowań przestępczych, a także wskazanie gdzie szukać pomocy w sytuacjach wymagających wsparcia i interwencji ze strony określonych instytucji. Spotkanie miało na celu kształtowanie wśród dzieci i młodzieży postaw i umiejętności wyboru alternatywnych form spędzania wolnego czasu, a także wzmocnienie przekonania, że życie bez

używek jest bardziej wartościowe. W spotkaniu udział wzięło 11 dorosłych osób i 9 dzieci.

W dniu 14 listopada 2013 r. o godz. 10.00 w Siedzibie Sekcji Pracy Socjalnej Nr 4 przy ul. Lubartowskiej 6-8 odbyła się prelekcja profilaktyczno–edukacyjna pt. „Stop kradzieżom” prowadzona przez przedstawiciela Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. W spotkaniu uczestniczyło 20 osób starszych z terenu działania Filii Nr 1. Uczestnicy nabyli również wiedzę dotyczących bezpiecznych zachowań jak nie stać się ofiarą przestępstw.

9) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin oraz placówki oświatowe – szkoły, przedszkola, domy kultury oraz bursy zorganizowały liczne uroczystości i imprezy profilaktyczne dla rodziców, uczniów i nauczycieli promujące zdrowy styl życia oraz wartości rodzinne np. festyny środowiskowe, pikniki rodzinne, rodzinne soboty. Dla rodziców i wychowawców przeprowadzono w szkołach i placówkach liczne szkolenia i wykłady np.: „10 kroków ku temu by stać się lepszym rodzicem”, „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Jak rozmawiać na trudne tematy, „Jak pomóc dziecku znajdującemu się w sytuacji przemocy?”, „Czego nastolatek potrzebuje od rodziców?”, „Wychowanie bez przemocy”, „NEO-REMEDIUM” program dla rodziców. Zorganizowano również spotkania pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych z rodzicami dzieci w przedszkolach promujące wychowanie bez przemocy. Propozycją dla rodziców są również organizowane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne warsztaty psychoedukacyjne takie jak: „Akademia dla Rodziców”, „Szkoła dla Rodziców”, „Szkoły dla rodziców i wychowawców” wspierające kompetencje wychowawcze i kształtujące prawidłowe postawy rodzicielskie.. Przeprowadzono liczne spotkania uczniów z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego na temat bezpieczeństwa. Zmiana postaw i przekonań wobec przemocy następuje również poprzez realizację programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych z uczniami np.: realizacja autorskiego Programu „Moja wartość – Ja” kształtującego adekwatną samoocenę i umiejętności komunikacyjne, realizacja w kilku gimnazjach programu profilaktycznego „Archipelag skarbów”, „Porozumienie bez przemocy – Język Żyrafy w szkole”, programów terapeutycznych „Nie jesteś sam”, „Chcemy być Sobą” udział szkół w programie Szkoła z Klasą , realizacja programu profilaktycznego „Spójrz Inaczej”, zajęcia profilaktyczno – wychowawcze w ramach programu „Profilaktyka zachowań agresywnych”, „Dobrze nam razem”, program profilaktyczny „Mediacje krok po kroku”, Udział szkół w Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Szkoła bez Przemocy”, prowadzenie zajęć edukacyjnych z uczniami nt. rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie ze stresem, Prowadzenie zajęć wychowawczo – dydaktycznych z dziećmi w przedszkolach „Dzieci mają swoje prawa”. Kształcenie umiejętności wyrażania uczuć i emocji. Kształcenie zachowań prospołecznych w zakresie dostrzegania i zaspokajania potrzeb drugiego człowieka w oparciu o prawa dziecka. Wiele placówek podejmuje różnorodne działania uatrakcyjniając ofertę oddziaływań wychowawczych: Zespół Poradni nr 3 realizował Program Profilaktyczno-Interwencyjny dla rodziców, nauczycieli i młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej

„Biorę odpowiedzialność” oraz realizował projekt „Młodzieżowe forum filmowe” interaktywne działania profilaktyczne mające na celu walkę ze stereotypami, radzenia sobie z przemocą wśród młodzieży. Poradnie realizują również Szkoły dla Rodziców i Wychowawców” – trening umiejętności wychowawczych oraz programy profilaktyczne dla dzieci „Nie jesteś sam”, „Koniczynka”, „Złapać wiatr w żagle”, „Świat bez Agresji”, „Treningi Twórczego Myślenia”. W szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych realizowane były następujące spotkania: „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Konflikty i ich rozwiązywanie”. Wiele działań podejmuje również Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze: zorganizowanie spotkań dla wychowanków internatu z psychologiem policyjnym, dzielnicowym nt. konsekwencji bierności wobec przemocy, ustalenie przez Młodzieżową Radę Internatu i realizację przez grupy internackie Kodeksu Dobrych Relacji, uczestnictwo wychowanków internatu w Banku Dobrych Uczynków, Wzorowych Postaw i Pięknych Słów, realizacja programu profilaktyki z zakresu umiejętności społecznych.

Zadanie: Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin ze środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r., w ramach realizacji zadania zlecono dwóm organizacjom pozarządowym, tj. Towarzystwu Przyjaciół Dzieci Lubelskiemu Oddziałowi Regionalnemu oraz Katolickiemu Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”, w drodze otwartego konkursu ofert dla podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, realizację zadań publicznych obejmujących realizację dwóch programów dla rodziców, w tym warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy.

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” zrealizowało warsztaty umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowania dzieci bez stosowania przemocy pod hasłem „Wychowywać to kochać i wymagać” w łącznym wymiarze 40 godzin zajęć grupowych (4 cykle po 10 godzin) oraz 16 godzin konsultacji indywidualnych. W warsztatach uczestniczyło łącznie 45 osób. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny zrealizowało program „Wychowuję świadomie” w formie 4 cykli zajęć w formie warsztatów w ogólnym wymiarze 48 godzin zajęć grupowych (4 cykle po 12 godzin) w którym uczestniczyło łącznie 31 osób. Ponadto Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin ze środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r., w ramach realizacji zadania zlecono dwóm organizacjom pozarządowym, tj. Katolickiemu Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” i Fundacji „PRAESTERNO”, w drodze otwartego konkursu ofert dla podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, realizację zadań publicznych obejmujących realizację dwóch programów radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów.

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” zrealizowało program obejmujący prowadzenie grupowych zajęć w ramach „Treningu Zastępowania Agresji dla dorosłych” w ogólnym wymiarze 40 godzin oraz poradnictwa indywidualnego w ogólnym wymiarze 20 godzin w którym uczestniczyło łącznie 10 osób.

Fundacja „PRAESTENO” zrealizowała program w łącznym wymiarze 40 godzin grupowych zajęć terapeutycznych oraz 10 godzin konsultacji indywidualnych w którym uczestniczyło łącznie 13 osób.

Wyżej wymienione zadania w ramach środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. realizowały także jednostki organizacyjne Miasta Lublin, w tym w 3 placówkach oświatowych Miasta Lublin zrealizowano 4 programy dla rodziców, w tym warsztaty umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy w ogólnym wymiarze 198 godzin dla łącznie 147 uczestników, natomiast w 5 placówkach tego typu zrealizowano 5 programów radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów w ogólnym wymiarze 232 godzin dla łącznie 232 uczestników.

Ponadto w 1 placówce pomocy społecznej oraz w 4 placówkach oświatowych Miasta Lublin zrealizowano 6 programów profilaktyczno–interwencyjnych dla dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne w ogólnym wymiarze 298 godzin dla łącznie 736 uczestników. W 6 placówkach oświatowych Miasta Lublin zrealizowano dla dzieci, młodzieży, ich rodziców oraz innych osób dorosłych 6 profesjonalnych programów profilaktycznych odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne, w szczególności skierowanych grup ryzyka dla łącznie 821 uczestników.

2) W Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie w 2013 r. odbyły się dwie edycje warsztatów umiejętności wychowawczych (2 x 40 godz), łącznie wzięło w nich udział 20 osób. Ponadto systematycznie, na bieżąco specjaliści CIK udzielają porad i konsultacji indywidualnych, małżeńskich i rodzinnych z wymienionego zakresu.

3) Komenda Miejska Policji w Lublinie - W zakresie realizowanych przez Wydział Prewencji KMP w Lublinie programów profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących przemocy, przeprowadzonych zostało 400 spotkań w których uczestniczyło 22151 osób w tym 19802 uczniów, 394 pedagogów i 1955 rodziców. W trakcie spotkań poruszano min. problematykę przemocy i agresji rówieśniczej, bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w kontekście zagrożeń wynikających z uwarunkowań społeczno-ekonomicznych współczesnego świata. W spotkaniach czynny udział brały maskotki policyjne - „Sierżant Poli” i „Sierżant Alicja”.

4) Pracownicy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie opracowali i zrealizowali 89 zajęć psychoedukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych oraz realizowali programy profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz programy i zajęcia warsztatowe z zakresu

podnoszenia kompetencji rodzicielskich. Dodatkowo na zlecenie ROPS realizowali 85 zajęć profilaktycznych (55 – informacyjnych i 30- warsztatowych) w ramach programu edukacyjno-korekcyjnego wspierającego ofiary przemocy w rodzinie korzystających z pomocy SOW „poMoc specjalisty”.

5) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie współrealizował programy profilaktyczne w szkołach pt. „Bezpieczna szkoła”. 5 kuratorów zrealizowało 5 prelekcje. Ponadto 1 kurator zrealizował programy profilaktyczne dla 10 rodziców nieletnich kierowanych do Kuratorskich Ośrodków Pracy z Młodzieżą (Szkoła dla rodziców). 6 kuratorów zrealizowało dla 23 uczestników program „Bieg po zdrowie”.

6) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie – W ramach realizacji powyższego zadania Ośrodek organizował alternatywne formy spędzania wolnego czasu:

W dniu 13 lutego 2013 r. w ramach projektu „Ferie z Teatrem” 50 dzieci z obszaru działania Filii 1 wzięło udział w spektaklu pt. „Pasterka i Kominiarczyk”.

W dniu 20 lutego 2013 r. w ramach projektu „Ferie z Teatrem” 50 dzieci z obszaru działania Filii 1 wzięło udział w spektaklu pt. „Śpiąca Królewna”.

W dniu 15 marca 2013 r. pracownicy socjalni Sekcji Pracy Socjalnej Nr 4 przy współpracy ze Studentami Koła Naukowego KUL o kierunku praca socjalna, zorganizowali maraton filmowy dla 20 dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących na terenie Sekcji Pracy Socjalnej Nr 4 uczęszczających do szkół podstawowych (klasa I – VI).

Dzieci oglądały bajkę pt. „Zambezia”. Po obejrzeniu bajki studenci przygotowali liczne konkursy dla dzieci. W spotkaniu uczestniczyli również rodzice dzieci.

W ramach działań środowiskowych w dniu 8 czerwca 2013r. odbył się festyn rodzinny „W krainie strażaka Sama” . Festyn odbył się w Ośrodku Rekolekcyjnym Księży Sercanów w Pliszczynie. Celem działania było pogłębienie więzi między rodzicami i dziećmi. Udział w festynie wzięło 10 osób dorosłych oraz 14 dzieci.

Zorganizowane zostało spotkanie edukacyjne:

W dniu 14 lutego 2013r. pracownik socjalny przy współpracy z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Lublinie przy ul. Granicznej 13/3 zrealizował projekt „Z myślą o przyszłości”. Projekt skierowany był do młodzieży gimnazjalnej z rodzin dysfunkcyjnych. Celem projektu była pomoc w zaplanowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej młodzieży gimnazjalnej z rodzin dysfunkcyjnych.

W siedzibie Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Lublinie przy ul. Granicznej 3/3, odbyło się spotkanie 10 osobowej grupy młodzieży gimnazjalnej.

Działania:

- spotkanie warsztatowe z doradcą zawodowym
- rozpoznawanie predyspozycji uzdolnień i zainteresowań przy wykorzystaniu ankiety i testów psychologicznych,
- nakreślenie dalszej ścieżki edukacyjnej na podstawie otrzymanych wyników z ankiet i testów psychologicznych.

W dniu 24 września 2013 r. w siedzibie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Lublinie przy ul. Narutowicza 54 odbyły się zajęcia grupy edukacyjnej dla uczniów szkół

podstawowych w ramach projektu „Zdrowo spędzaj czas wolny”, którego autorem był pracownik socjalny Sekcji Pracy Socjalnej Nr 2. Celem głównym projektu było „Kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez właściwe korzystanie z czasu wolnego”. Do realizacji w/w treści programowych zastosowane zostały metody: pogadanki i dyskusje. Na zajęcia skierowano 10 uczniów szkół podstawowych z klas III – IV z rodzin dysfunkcyjnych, objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Filii Nr 1.

Realizowano Programy Aktywności Lokalnej współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i były elementem projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”:

Sekcja Pracy Socjalnej Nr 4 w 2013 roku realizowała Program Aktywności Lokalnej „Zależni – Niezależni” w którym uczestniczyło 15 rodzin, w tym 3 rodziny dotknięte problemem przemocy, uzależnienia i współuzależnienia. Dla wyżej wymienionych rodzin zaplanowane były następujące działania „Grupa samopomocowa dla osób współuzależnionych, Dorosłych Dzieci Alkoholików i doświadczających”. Celem działań było wzajemne wsparcie emocjonalne uczestników, wspólne poszukiwanie rozwiązań trudności w rodzinach doświadczających przemocy.

Ponadto rodziny miały możliwość skorzystania z grupowego i indywidualnego poradnictwa prawnego. Celem działania było omówienie zagadnień z zakresu prawa rodzinnego, karnego, cywilnego dostosowanych do indywidualnych potrzeb rodzin z uwzględnieniem problemu przemocy. Realizowana była również indywidualna terapia psychologiczna dla współuzależnionych i Grupowa terapia rodzinna, których celem była analiza problemów współuzależnienia i przemocy, poszukiwanie sposobów ich rozwiązania, uzyskanie stabilizacji emocjonalnej oraz podwyższenie umiejętności wychowawczych, tworzenia i utrzymywania więzi rodzinnych. Cele i założenia zostały zrealizowane z zakładanym planem.

Program Aktywności Lokalnej „Wiedza naszą siłą” skierowany był do 25 osób dotkniętych przemocą domową (12 uczestników, 13 osób będących tzw. „otoczeniem” beneficjenta ostatecznego projektu systemowego), zamieszkujących w obszarze działania Sekcji Pracy Socjalnej Nr 1, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, przy ul. Głowackiego 35.

W Programie Aktywności Lokalnej „Wiedza naszą siłą” zostały wykorzystane:

- instrumenty aktywnej integracji;
- środowiskowa praca socjalna;
- działania o charakterze środowiskowym;
- zasiłki i pomoc w naturze.

Celem głównym Programu była poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w związku z doświadczaniem przemocy domowej, która utrudnia prawidłowe funkcjonowanie osób w społeczeństwie oraz ich aktywizację zawodową. Program Aktywności Lokalnej „Jestem czysty, jestem wolny” skierowany był do 13 rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, zamieszkujących w obszarze działania Sekcji Pracy Socjalnej nr 2 w Lublinie.

Celem głównym Programu Aktywności Lokalnej „Jestem czysty, jestem wolny” było niwelowanie destrukcyjnych skutków nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych w rodzinach oraz wśród dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją społeczną.

Uczestnicy Programu Aktywności Lokalnej skorzystali z następujących działań:

- indywidualnej terapii psychologicznej
- warsztatów motywacyjno – zawodowych
- spotkania wizyjnego w Zakładzie Opieki Zdrowotnej Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR w Puławach
- specjalistycznego grupowego poradnictwa prawnego
- treningu kompetencji i umiejętności społecznych z zakresu komunikacji w rodzinie (z elementami dramy i pedagogiki zabawy)”
- metody pracy w środowisku rodzinnym
- warsztatów psychospołeczno – zdrowotnych z elementami wiedzy dotyczącej udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz rozpoznawania oznak uzależnienia. Pedagogika zabawy prowadzona równoległe z warsztatami działań o charakterze środowiskowym.

Ośrodek realizował ww. zadanie również poprzez organizowanie imprez okolicznościowych promujących wartości rodzinne i wychowywanie dzieci bez przemocy, organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu w ramach działalności świetlicy socjoterapeutycznej przy ul. Głębokiej 11.

Prowadzony przez Sekcję Pracy Socjalnej Nr 8 Programu Aktywności Lokalnej „Dobry rodzic” w zakresie podniesienia kompetencji wychowawczych i umiejętności społecznych rodzin wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W ramach Programu Aktywności Lokalnej zrealizowano: warsztaty aktywnego bycia z dzieckiem, warsztaty „dobry rodzic - dobry pracownik”, grupę samopomocową, indywidualną terapię psychologiczną, metodę pracy w środowisku rodzinnym. W programie brało udział 11 uczestników oraz 12 osób z otoczenia.

Natomiast Sekcja Pracy Socjalnej Nr 14 prowadziła Program Aktywności Lokalnej „Żyjmy lepiej” w zakresie podniesienia kompetencji wychowawczych i umiejętności społecznych rodzin wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W ramach Programu Aktywności Lokalnej zrealizowano: warsztaty „Mam dziecko-pracuję”, grupę samopomocową, indywidualną terapię psychologiczną, metodę pracy w środowisku rodzinnym, trening kompetencji rodzicielskich z elementami racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. W programie brało udział 13 uczestników.

W ramach prowadzonych działań socjalnych Filia Nr 4 MOPR realizowała Program Aktywności Lokalnej pod nazwą „Odpowiedzialny rodzic” skierowany do 16 rodzin, w których występują problemy opiekuńczo- wychowawcze wobec dzieci. Program Aktywności Lokalnej współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i był elementem projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”.

W Programie Aktywności Lokalnej „Odpowiedzialny rodzic” zostały wykorzystane następujące formy wsparcia: instrumenty aktywnej integracji, środowiskowa praca socjalna, działania o charakterze środowiskowym, zasiłki i pomoc w naturze. W ramach instrumentów aktywizacji społecznej i zawodowej zrealizowane zostały następujące działania:

„Metoda pracy w środowisku rodzinnym” w okresie 7.09 – 29.10.2013 r.; Trening kompetencji społecznych (w tym umiejętności rodzicielskich i budowania więzi z dziećmi) – zajęcia wyjazdowe i stacjonarne - zajęcia wyjazdowe w okresie 07.09 – 08.09.2013 r. oraz zajęcia stacjonarne w okresie 14.10 – 25.10.2013 r.; Warsztaty – Szkoła dla rodziców w okresie 19.08.2013 r. – 30.08.2013 r.; Trening pracy i kształtowania wizerunku zawodowego w okresie: 03.09 – 04.10.2013 r.

Programem objęto 16 osób - matek wychowujących dzieci, w tym 6 matek samotnie wychowujących dzieci i zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Przez cały okres realizacji PAL prowadzona była przez pracowników socjalnych środowiskowa praca socjalna.

W ramach powyższego działania Filia Nr 5 w 2013 r. realizowała Program Aktywności Lokalnej „Życiowy Drogowskaz” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Adresatami Programu było 11 kobiet objętych działaniem Sekcji Pracy Socjalnej Nr 21 oraz 28 osób z tzw. „otoczenia”. W ramach wyszczególnionego Programu zostały zrealizowane następujące działania:

- Grupa samopomocowa dla osób doświadczających przemocy, współuzależnionych i DDA, zajęcia. Celem działania była wymiana doświadczeń kobiet przeżywających problemy/trudności o podobnym podłożu, wymiana informacji na temat możliwości pomocy w rozwiązywaniu problemów, odbudowaniu zaburzonych relacji z otoczeniem, odbudowywaniu poczucia własnej wartości, nauki przewyciężania izolacji, wzajemnego wspierania się czy wzajemnej pomocy.
- Indywidualne poradnictwo prawne. Celem działania było nabycie wiedzy z zakresu kodeksu karnego, cywilnego oraz rodzinnego, praw i uprawnień osób doświadczających przemocy, naukę pisania pism procesowych, wniosków oraz pozwów sądowych, procedur postępowania karnego dotyczącego sprawców przemocy.
- „Trening zastępowania agresji”. Celem treningu zgodnie z treścią Programu Aktywności Lokalnej „Życiowy drogowskaz” było poznanie własnych zasobów i potencjału, nauka wzorcowych zachowań prospołecznych, rozpoznawania, kontrolowania i redukcji gniewu, nauka „wnioskowania moralnego”, nauka „alternatywnych umiejętności wobec agresji”, nauka radzenia sobie ze stresem, nauka umiejętności planowania.
- Warsztaty psychologiczne „Stop przemocy”. Celem działania było nabycie wiedzy na temat zjawiska przemocy, praca nad budowaniem własnej wartości, nauka radzenia sobie ze stresem, podniesienie samooceny osób doświadczających zachowań patologicznych.

- Metoda pracy w środowisku rodzinnym. Celem działania było nabycie umiejętności i doskonalenie relacji wewnątrzrodzinnych, poprzez aktywną współpracę z psychologiem, pedagogiem szkolnym, wczesnoszkolnym lub terapeutą uzależnień.

Działanie środowiskowe - „Europejski dzień sąsiada” - nawiązywało do corocznych obchodów „Europejskiego dnia sąsiada”, zostało zrealizowane w ogrodach tutejszej parafii przy ul. Głuskiej 145 w Lublinie. Działanie o charakterze środowiskowym miało na celu edukację uczestniczek Programu i ich rodzin, dotyczącą profilaktyki występowania niepożądanych zachowań w środowisku domowym, poprzez ich udział w pogadance „Bezpieczne ognisko domowe” poprowadzonej przez psychologa policyjnego Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Beneficjentki Programu dzięki temu nabyły wstępną wiedzę z zakresu przeciwdziałania zjawisku przemocy w środowisku domowym, jak również na temat postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych.

Ponadto wzorem lat ubiegłych z uczestnikami Świetlicy Socjoterapeutycznej Nr 2, przy ul. Piekarskiej 27 realizowane były aktywne formy spędzania wolnego czasu poprzez wszelkiego rodzaju zajęcia plastyczne, relaksacyjne. Powyższe formy aktywności sprzyjają rozwojowi zainteresowań oraz kultywowaniu tradycji.

7) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin oraz placówki oświatowe – promowanie wartości rodzinnych ma miejsce podczas całego procesu dydaktycznego w szkołach i placówkach, szczególnie jednak na zajęciach godzin wychowawczych oraz na zajęciach wychowania do życia w rodzinie, religii i etyki. Szkoły, przedszkola, domy kultury oraz bursy organizują od wielu lat liczne uroczystości i imprezy profilaktyczne dla rodziców, uczniów i nauczycieli promujące zdrowy styl życia oraz wartości rodzinne np. festyny środowiskowe, pikniki rodzinne (Organizacja Ekologicznego festynu Rodzinnego dla mieszkańców dzielnicy „Za Cukrownią”, Festyn na Kalinie „Ja decyduję. Wybieram sport”, „Rodzina Felina, „Festyn integracyjny „Bądź bezpieczny i zdrowy” „Rodzinne soboty” i inne. Placówki oświatowe odgrywają również dużą rolę edukacyjną w procesie wychowania poprzez organizowanie uroczystości promujących wartości i tradycje rodzinne (świętowanie Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Dziecka, spotkania z ciekawymi ludźmi, autorytetami – np. w Zespole Szkół nr 10 coroczne spotkania z dr Wandą Półtawską pt. „Wartości a przemoc”). Dla rodziców i wychowawców przeprowadzono w szkołach i placówkach liczne szkolenia i wykłady na temat wychowania jak i na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zorganizowano również spotkania pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych z rodzicami dzieci w przedszkolach promujące wychowanie bez przemocy. Propozycją dla rodziców są również organizowane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz szkoły i przedszkola warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców takie jak: „Akademia dla Rodziców”, „Szkoła dla Rodziców”, „Szkoły dla rodziców i wychowawców” wspierające kompetencje wychowawcze i kształtujące prawidłowe postawy rodzicielskie. W wielu szkołach zapoznano rodziców z procedurą NK podczas zebrań i spotkań semestralnych. Realizacja programów wychowawczych i profilaktycznych

w szkołach również opiera się na treściach związanych z wartościami rodzinnymi oraz wychowaniem bez przemocy - przykładowe zajęcia: warsztaty z umiejętności społecznych i psychologicznych; programy: „Rówieśniczych Doradców”, „Stres pod kontrolą”, „Profilaktyka zaburzeń depresyjnych wśród młodzieży w wieku 16-17 lat” realizowany przez Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego, „Innowacyjne programy integralne wczesnej interwencji socjalnej przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu młodzieży w województwie lubelskim”, Program profilaktyczny dla uczniów gimnazjum i ich rodziców „Archipelag Skarbów”, realizacja w szkołach programu wychowawczego „Korona Polskiego Wychowania”. Formą profilaktyki są również alternatywne (aktywne) formy spędzania czasu wolnego kształtujące prawidłowe wzorce zachowań, a organizowane przez domy kultury, szkoły i placówki oświatowe

8) Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku – w ramach realizacji powyższego zadania pracownicy Sądu zorganizowali zajęcia z zakresu kompetencji rodzicielskich w ramach "Szkoły dla Rodziców" w Ośrodku Kuratorskim nr 5 w Lublinie oraz imprezę edukacyjno-rekreacyjną pt. "Wyprawa po zdrowie" dla uczestników ośrodków kuratorskich Sądu Rejonowego Lublin-Wschód i Lublin-Zachód. Celem ww. inicjatywy było zmniejszenie występowania zachowań ryzykownych wśród młodzieży poprzez propagowanie haseł życia bez agresji i przemocy, zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego. Dodatkowo realizowali program Ogólnopolskiej Kampanii "Zachowaj Trzeźwy Umysł".

Cel IV Podnoszenie i doskonalenie umiejętności, kompetencji kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Zadanie: Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej.

- 1) Zespół Interdyscyplinary – z inicjatywy Zespołu podejmowana następujące działania:
 - 12 marca 2013 r. w siedzibie Zespołu Szkół nr 1 w Lublinie zorganizowano spotkanie członków Zespołu Interdyscyplinarnego z koordynatorami grup roboczych, na którym przedstawiony został raport z badań zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Miasta Lublin opracowany przez pana dr Ireneusza Siudema.
 - w dniu 21 maja 2013 r. w Urzędzie Miasta Lublin ul. Leszczyńskiego odbyło się spotkanie z panią Magdaleną Cwalińską - Wojewódzkim Koordynatorem Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, mające na celu wypracowanie procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach

kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla przedstawicieli instytucji które w ramach swoich kompetencji realizują te zadania.

- 6 listopada 2013 r. w Gimnazjum nr 1 na ul. Kunickiego w Lublinie odbyło się szkolenie zorganizowane przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie dla dyrektorów oraz przedstawicieli przedszkoli i żłobków z terenu Miasta Lublina pt. „Dziecko krzywdzone - jak rozpoznać i zapobiec”.
- 19 grudnia 2013 r. odbyło się jednodniowe szkolenie w zakresie podwyższania wiedzy i kompetencji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – kontakt ze sprawcami przemocy.

2) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie - w roku 2013r. 2 pracowników Centrum ukończyło Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie I stopnia, 2 pracowników podejmuje kształcenie w podyplomowych specjalistycznych szkołach terapeutycznych, ponadto wszyscy pracownicy uczestniczą w konferencjach szkoleniowych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom uwikłanym w przemoc, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci.

W dniu 6 listopada 2013 roku w Gimnazjum nr 1 na ul. Kunickiego w Lublinie odbyło się szkolenie zorganizowane przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie dla dyrektorów oraz przedstawicieli przedszkoli i żłobków z terenu Miasta Lublina pt. „Dziecko krzywdzone - jak rozpoznać i zapobiec”, w którym uczestniczył przedstawiciel CIK – prezentacja.

3) Komenda Miejskiej Policji w Lublinie - w październiku 2013 roku zgodnie z programem doskonalenia Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie zatwierdzonym przez Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego przeprowadzone zostało szkolenie dla policjantów Ogniw ds. Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie z tematu: „Realizacja zadań służbowych w zakresie przeciwdziałania i przestępczości nieletnich”. W dniu 28 listopada 2013 roku w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Lublinie odbyło się szkolenie dla policjantów - trenerów z udziałem przedstawicieli Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP oraz „Niebieskiej Linii” dotyczące „Narzędzia szacowania ryzyka zagrożenia życia i zdrowia w związku z przemocą w rodzinie”. W szkoleniu z ramienia Komendy Miejskiej Policji w Lublinie udział wzięli: asp. Irmina Łakota z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz kierownik Ognia ds. Prewencji Komisarjatu VII Policji w Lublinie asp. Emil Kaliszuk. W związku z wejściem w życie przedmiotowego narzędzia z dniem 1 stycznia 2014 roku, do końca 2013 roku w/w policjanci - trenerzy przeszkolili funkcjonariuszy zespołów patrolowo - interwencyjnych i dzielnicowych z Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. W szkoleniu udział wzięli Państwo Komendanci i Naczelnicy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

W spotkaniach i konferencjach organizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny 12 marca, 21 maja, 6 listopada i 19 grudnia 2013 r. uczestniczyła asp. Irmina Łakota - asystent Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Ponadto w szkoleniu 19 grudnia udział wzięli dzielnicowi oraz kierownicy Ogniw ds. Prewencji z Komisarjatów I-VIII Policji w Lublinie

4) Pracownicy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie w roku 2013 uczestniczyli w niżej wymienionych szkoleniach:

- Wykluczenie społeczne, Kazimierz Dolny 18-19.02.2013 r. – 2 osoby
- Tydzień Pomocy Ofiarom Przemocy 28.02.- 01.03.2013 r. – 4 osoby
- Środki i sposoby zapobiegania wtórnej wiktyimizacji oraz ustawa o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw Lublin 6-8.11.2013 r

Jedna osoba otrzymała certyfikat specjalisty w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

5) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie - jedna osoba uczestniczyła w Prelekcja na konferencji dotyczącej przemocy dla pracowników przedszkoli miasta Lublina oraz jedna osoba realizowała program mediacji rówieśniczej w wybranych szkołach miasta Lublina.

6) Straż Miejska Miasta Lublin – członek Zespołu Interdyscyplinarnego wziął udział w:

- Szkoleniu o sprawcach przemocy domowej dla członków Zespołu.
- Szkoleniu organizowanym przez Zespół dla przedstawicieli oświaty.
- Szkoleniu wewnętrznym nt. zwracania uwagi na zachowania przemocowe.

7) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie – pracownicy Ośrodka brali udział w następujących szkoleniach na temat przemocy:

- „Mowa zranionego ciała. Przemoc wobec osoby starszej i niepełnosprawnej” – 47 osób,
- konferencja pt. „Dziecko z problemem alkoholowym” zorganizowana przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin – 5 osób,
- „Środki i sposoby zapobiegania wtórnej wiktyimizacji oraz ustawa o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw” – 10 osób – szkolenie realizowane w ramach projektu „Wzmacnianie i Rozbudowa Sieci Pomocy Ofiarom przestępstw w Polsce”,
- „Budowanie i wzmacnianie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez wsparcie zespołów interdyscyplinarnych w województwie lubelskim” – 17 osób – szkolenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie,
- „Nic nie mówię, nic nie widzę, nic nie słyszę – nie bądźmy obojętni na przemoc” – 21 osób, szkolenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie,
- konferencja „Oblicza NIEbezpieczeństwa” – 7 osób – konferencja zorganizowana przez Centrum Interwencji Kryzysowej,
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – kontakt ze sprawcami przemocy” – 31 osób – Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie.

8) Prokuratura Okręgowa w Lublinie – prokuratorzy oraz sędziowie wzięli udział w szkoleniu organizowanym przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin w dniu 07.10.2013 r. na temat „Mowa zranionego ciała – przemoc wobec osoby starszej i niepełnosprawnej”.

9) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie – członkowie Komisji wzięli udział w zorganizowanym w dniach 9-12.06.2013 r. szkoleniu wyjazdowym pt. „Praktyczne aspekty funkcjonowania komisji rozwiązywania problemów alkoholowych”, które obejmowało zagadnienia związane z przemocą domową.

10) Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie – pracownicy Ośrodka uczestniczyli m.in. w szkoleniach dotyczących pracy ze sprawcami przemocy oraz w Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

11) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin oraz placówki oświatowe – Pracownicy oświaty systematycznie uczestniczyli w szkoleniach obejmujących wszystkich przedstawicieli służb, podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkoleniach z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej. Realizowane były konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zorganizowanie przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne szkoleń interdyscyplinarnych w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem, spotkań metodycznych dla psychologów i pedagogów, będących pracownikami poradni lubelskich dotyczących diagnozy przemocy i sposobów rozwiązywania konfliktów, przeprowadzenie zajęć superwizyjnych dla realizatorów programu „Szkoła dla rodziców i wychowawców”.

Pracownicy poradni oraz szkół i placówek brali również udział w szkoleniach, kursach, konferencjach, np. „Procedury postępowania w przypadku agresji i przemocy”, „Doskonalenie umiejętności wychowawczych”, „Bezpieczeństwo w sieci – przeciwdziałanie cyberprzemocy”, „TZA (Trening Zastępowania Agresji), jako skuteczna pomoc”, „Razem Przeciwko Przemocy”, „Przemoc w rodzinie”, „Dziecko w Rodzinie z Problemem Alkoholowym”, „Pedagog, a system bezpieczeństwa w szkole”, „Zasady diagnozy i interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka”, „Procedura Niebieskie Karty”, „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w społecznościach lokalnych”, „Procedura Niebieskich Kart w świetle nowych przepisów prawa”.

Zadanie: Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin w ramach środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zorganizował 7 października 2013 r. konferencję „Mowa zranionego ciała – przemoc wobec osoby starszej i niepełnosprawnej”. Konferencja skierowana była do pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, placówek pomocy społecznej, w tym domów pomocy społecznej, instytucji pracujących na polu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, instytucji skupiających osoby starsze i niepełnosprawne, przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, kuratorów sądowych, funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej, a także pensjonariuszy domów pomocy społecznej. W konferencji uczestniczyły 174 osoby.

2) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie - w 2013 r. pracownicy CIK uczestniczyli w licznych konferencjach i szkoleniach z zakresu problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto Centrum współuczestniczyło w zorganizowaniu 2 konferencji prasowych oraz konferencji podsumowującej w ramach Kampanii „Oblicza NIEbezpieczeństwa” oraz w partnerstwie z ROPS „Nic nie mówię, nic nie słyszę - nie bądźmy obojętni na przemoc”, ze Stowarzyszeniem AGAPE w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem.

3) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie – członkowie brali udział w następujących konferencjach: 17.10.2013r. – zakończenie kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, 27.11.2013r. „Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym”.

4) Prokuratura Okręgowa w Lublinie - pracownicy uczestniczyli w nw. konferencji:
– w dniu 24.06.2013r. zorganizowanej przez Wojewodę Lubelskiego, dotyczącej planowanych działań Rządu w kwestii zapobiegania przemocy w rodzinie,
– w dniu 06.12.2013r. zorganizowanej przez CIK w Lublinie oraz Stowarzyszenie Bezpieczna Lubelszczyzna „Oblicza NIEbezpieczeństwa”.

5) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin oraz placówki oświatowe - Działania - jak w zadaniu pierwszym.

6) Komenda Miejska Policji w Lublinie - pracownicy i policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyli w Konferencjach/Kampaniach zorganizowanych przez:

- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin pt. „Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym”.
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie we współpracy z Telewizją Polską S.A. w Warszawie, Stowarzyszeniem Równych Szans „Bona Fides” w Lublinie oraz Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie pt. „Nic nie mówię, nic nie słyszę - nie bądźmy obojętni na przemoc”.
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Bezpieczna Lubelszczyzna pt. „Oblicza NIEbezpieczeństwa”.
- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin pt. „Mowa zranionego ciała. Przemoc wobec osoby starszej i niepełnosprawnej”
- Sekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Panią Elżbietę Seredyn, Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania Panią Agnieszkę Kozłowską - Rajewicz oraz Wojewodę Lubelskiego, Panią Jolantę Szolno – Koguc. nt. planowanych działań Rządu w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie i ze względu na płeć.
- Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym AGAPE w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem.

7) Pracownicy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie - uczestniczyli w niżej wymienionych seminariach i konferencjach:

- XII Ogólnopolska konferencja Przeciw Przemocy w Rodzinie - Kraków
- Pomoc Kobietom Ofiarom Przepięstw - Warszawa,
- Ogólnopolska Konferencja realizowana w ramach Krajowego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - Warszawa,
- Projekt wzmocnienia działań na rzecz ofiar przemocy w rodzinie - Warszawa,
- Konferencja dotycząca planowanych działań Rządu w kwestii zapobiegania przemocy w rodzinie i ze względu na płeć - Lublin,
- Konferencja podsumowująca Kampanię Społeczną „Oblicza NIEbezpieczeństwa” – Lublin,
- Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w kontekście wdrażania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych” - Lublin,
- Przesiedlenia i integracja, trwałe rozwiązania polityki uchodźczej - Warszawa,
- Konferencja Naukowa Jubileusz XX—lecia Specjalistycznej Poradni Psychoprofilaktyki i Terapii Rodzin im. prof. Włodzimierza Fijałkowskiego w Lublinie - Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie.

8) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie – w 2013 r. pracownicy Sądu brali udział w nw. konferencjach:

- „ Mediacja rówieśnicza w szkole metodą przeciwdziałania agresji młodzieży”,
- „Przeciwdziałanie przemocy i innym patologiom życia rodzinnego”,
- „ Mowa zranionego ciała- przemoc wobec osoby starszej i niepełnosprawnej”,
- „Nic nie mówię , nic nie słyszę – nie bądźmy obojętni”.

9) 2 przedstawiciele Strazy Miejskiej Miasta Lublin uczestniczyły w konferencjach: „Oblicza NIEbezpieczeństwa” oraz „Nic nie widzę, nic nie mówię, nic nie słyszę”.

Cel V Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie: Działania profilaktyczne oraz korekcyjno–edukacyjne, w tym programy dla sprawców osadzonych w Areszcie Śledczym oraz nieletnich sprawców przemocy.

1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin w ramach środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r. zakupił w Ośrodku Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie:

- 2 programy zdrowotne: wstępne programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie obejmujące prowadzenie zajęć grupowych w ogólnym wymiarze 48 godzin oraz indywidualne konsultacje specjalistów w zakresie rozwiązywania szczególnie trudnych przypadków, w ogólnym wymiarze 72 godzin. W zajęciach grupowych uczestniczyło łącznie 119 osób, natomiast z konsultacji indywidualnych skorzystało łącznie 71 osób,
- program zdrowotny w ramach którego zrealizowany został program korekcyjno - pogłębiony dla osób stosujących przemoc w rodzinie, którzy ukończyli wstępny program korekcyjno – edukacyjny obejmujący prowadzenie zajęć grupowych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w ogólnym wymiarze 48 godzin oraz indywidualne konsultacje specjalistów w ogólnym wymiarze 24 godzin. W zajęciach grupowych uczestniczyło łącznie 70 osób, natomiast z konsultacji indywidualnych skorzystało łącznie 26 osób.

2) W 2013 roku Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie zrealizowało 2 edycje programu korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie w wymiarze 60 godz. zajęć (grupowe i indywidualne) na każdego uczestnika. Zajęcia przeznaczone były dla osób stosujących przemoc, które znalazły motywację do zmiany postawy. Jedna grupa realizowana była w Areszcie Śledczym, druga w środowisku. W sumie w programie udział wzięły 22 osoby.

3) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie kierował sprawców przemocy w celu uczestnictwa w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych oraz prowadził pracę socjalną ze sprawcami przemocy w rodzinie oraz poradnictwo rodzinne i socjalne dla sprawców przemocy w rodzinie. 44 sprawców skierowano do uczestnictwa w grupach korekcyjno–edukacyjnych, ze 151 sprawcami przeprowadzono rozmowę w środowisku domowym, poinformowano o konsekwencjach prawnych wynikających ze stosowania przemocy. Podczas osobistego kontaktu ze sprawcą przemocy służby społeczne informowały i uświadamiały w/w, że stosowanie różnych form przemocy w rodzinie jest przestępstwem ściganym przez prawo, że zachowania przemocowe nie są akceptowane społecznie i w żaden sposób nie można ich usprawiedliwić,

że sprawca przemocy ponosi pełną odpowiedzialność za swoje czyny. Jednocześnie motywowano sprawcę przemocy do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym mającym na celu zaprzestanie stosowania przemocy w rodzinie. Każdorazowo pracownik socjalny informował sprawcę przemocy o podejmowaniu przez służby społeczne działań wobec jego osoby w związku ze zgłoszeniem stosowania przemocy w rodzinie oraz rozpoczęciem procedury „Niebieskie Karty”. Ponadto pracownicy Ośrodka poprzez swoje czynne uczestnictwo w pracach grup roboczych przyczyniali się do podejmowania wszelkiego rodzaju działań opisanych poniżej w pkt 4) „Grupy robocze”.

4) Grupy robocze podejmowały następujące działania wobec sprawców przemocy domowej:

- wobec 947 sprawców Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego wystosowała wezwania na posiedzenie grupy roboczej,
- 55 sprawców przemocy uczestniczyło w posiedzeniu grup roboczych - zgłosiło się na wezwania,
- wobec 26 sprawców pokierowany został wniosek do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie,
- wobec 29 sprawców zainicjowano postępowanie karne (zawiadomienie Prokuratury), 1 sprawca przemocy skierowany został na specjalistyczne leczenie psychiatryczne,
- z 151 sprawcami przeprowadzono rozmowę na temat konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.

5) W Ośrodku Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie, w Ośrodku prowadzone były od lutego do listopada 2013 r., zajęcia indywidualne i grupowe w ramach zadania „Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie” – Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie”. Łącznie przeprowadzono 24 sesje grupowe (dwugodzinne) dla osób stosujących przemoc (uczestniczyło 93 osoby) oraz 72 godziny konsultacji indywidualnych (skorzystało 74 osoby).

6) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin oraz placówki oświatowe - uczniowie w szkołach i placówkach objęci są działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi wynikającymi z Programów Wychowawczych i Szkolnych Programów Profilaktyki opracowanych przez placówki. Szkoły realizują również dodatkowo wiele programów profilaktycznych, na które pozyskują fundusze ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z wielu innych źródeł. Młodzież szkolna uczestniczy w lokalnych i ogólnopolskich akcjach profilaktycznych, np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Szkoła bez przemocy”. W wielu szkołach prowadzone są zajęcia profilaktyczne „Spójrz Inaczej” oraz „Trening Zastępowania Agresji ART.”

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii prowadzi dla swoich wychowanków terapię rodzinną -uczenie się rozwiązywania konfliktów oraz porozumiewania się bez przemocy wg metody Rosenberga „Porozumienie bez przemocy” oraz metod wg Adele Faber „skuteczna komunikacja”.

7) Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku – w celu realizacji zadania Uczestnicy Ośrodka Kuratorskiego Nr 5 w Lublinie objęci byli działaniami wychowawczo-resocjalizacyjnymi i profilaktycznymi, wynikającymi z ustawowych zadań ośrodków kuratorskich. Prowadzone były zajęcia z zakresy psychoterapii i socjoterapii, profilaktyki uzależnień, arteterapii, Treningu Zastępowania Agresji, co miało na celu odrzucenie antagonistyczno-destrukcyjnych i społecznie pożądanym.

Wnioski i propozycje dotyczące dalszej realizacji Programu rekomendowane przez Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie:

Znaczna część zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie realizowanych przez Urząd Miasta Lublin, organizacje pozarządowe, Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lublinie, Komendę Miejską Policji w Lublinie oraz jednostki Miasta sfinansowane zostały ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Głównym założeniem Programu jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań sprawców; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa. Analizując dane sprawozdawcze dotyczące Programu z roku 2012 i 2013 Zespół Interdyscyplinarny zwrócił uwagę na kontynuację głównych kierunków dalszych działań, które będą miały wpływ na wysoką jakość realizacji zadań. Są to:

- 1) dalsze specjalistyczne szkolenia kadr instytucji mających kontakt z ofiarami, świadkami lub sprawcami przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem instytucji, które dotychczas nie uczestniczyły w procedurze Niebieskiej Karty,
- 2) dalsze działania gromadzenia i przetwarzania danych statystycznych z zakresu zadań Programu do wykorzystania przez wszystkie instytucje zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 3) współtworzenie interaktywnej bazy danych instytucji pomocowych oraz rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty, popularyzowanie i prowadzenie działań zapobiegających wtórnej wiktymizacji ofiar przestępstw,
- 4) rekomendowanie kontynuowania prowadzonych w 2012 roku pilotażowo interwencji domowych w sytuacji przemocy podejmowanych przez Policję

wspólnie z psychologiem lub specjalistą ds. przemocy, w ramach dobrych praktyk,

- 5) dalsze wskazywanie do korzystania w przypadku przesłuchiwania osób dotkniętych przemocą w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z przyjaznego pokoju przesłuchań, najlepiej przy wykorzystaniu psychologa biegłego za pośrednictwem środków audiowizualnych, w które jest wyposażony pokój,
- 6) zabezpieczanie stałego, systematycznego wsparcia dla osób doświadczających przemocy, przy jednoczesnym zabezpieczeniu oddziaływań kierowanych do sprawców przemocy, tzn. prowadzenia systematycznych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, tak, aby w każdym momencie ze wsparcia w wychodzeniu z problemu przemocy domowej mogła korzystać cała rodzina. Jedynie rozwiązania systemowe, podejmowanie jednoczesnych oddziaływań wobec wszystkich członków rodziny ma szanse przynieść szybkie i skuteczne zmiany w ich funkcjonowaniu,
- 7) rozwijanie dodatkowych form wsparcia skierowanych do całej rodziny, jako kolejny krok w zmianie sposobu funkcjonowania rodziny, zmianie postaw partnerów wobec siebie, wobec dzieci. Kształtowanie poprzez takie oddziaływania prawidłowych relacji – nieprzemocowych, prawidłowych postaw wychowawczych, co zaowocuje zatrzymaniem procesu dziedziczenia wzorca przemocy w rodzinie,
- 8) prowadzenie akcji medialnych, lokalnych kampanii społecznych i promocja działań zapobiegających przemocy w rodzinie oraz sposobów rozwiązywania konfliktów bez przemocy – edukacja społeczeństwa lokalnego,
- 9) wskazywanie osobom/instytucjom modelowych rozwiązań zarówno krajowych, jak i zagranicznych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez ich czynny udział w szkoleniach i konferencjach krajowych i zagranicznych, wizytach studyjnych itp. w celu podejmowania skuteczniejszych działań w tym zakresie.